

30.1.2004

Pohjois-Pohjanmaan maatilatalouden työohjelman 2000–2003 loppuraportti

OULUN SEUDUN AMMATTIKORKEAKOULU
Luonnonvara-alan yksikkö

LOPPURAPORTIN SISÄLTÖ

	SIVU
1. MAATILATALOUDEN TYÖOHJELMAN TAUSTAA	3
2. TOIMINTAYMPÄRISTÖ	3
3. TYÖOHJELMAN TAVOITTEET	7
4. MAATILATALOUDEN TYÖOHJELMAN ORGANISAATIO	7
5. TOIMINTA	9
6. TULOKSET	12
7. KUSTANNUKSET JA RAHOITUS	16
8. ONNISTUMISET JA EPÄONNISTUMISET	19
9. OHJAUSRYHMÄN LAUSUNTO	20
10. TIEDOTTAMINEN JA JULKISUUS	20
11. OPINTOMATKAT	21
12. JOHTOPÄÄTÖKSET	21
11. LIITTEET	
- HANKELUETTELO	
- TOIMINTARAPORTIT	
- MATKARAPORTTI	

1. Maatilatalouden työohjelman taustaa:

Pohjois-Pohjanmaalla toteutettava työohjelmamalli perustuu Alueelliseen maaseutusuunnitelmaan. Ohjelman liitteessä teema- tai työohjelmat on mainittu yhtenä tapana koordinoita ja tehostaa maaseudun hanketoimintaa sekä lisätä kehittämishankkeiden vaikuttavuutta. Pohjois-Pohjanmaalla työohjelmat on laajennettu koskemaan myös tavoite 1-ohjelman alueita, jotta ne kattavat koko maakunnan alueen.

Pohjois-Pohjanmaan liitto kokosi vuoden 1999 aikana maakunnallisen maatilatalouden kehittämisstrategian vuosille 2000–2006. Strategian laatimisen yhteydessä nousivat esille kehittämishankkeiden hajanaisuus, usein heikot tulokset ja hallinnollisten kulujen liika suuri osuus. Maatilatalouden kehittämisohjelmaan kirjattiinkin EU-osarahoitteen kehittämistoiminnan tehostamiseksi yhdeksi keinoksi maakunnalliset työohjelmat. Vuoden 1999 lopulla Pohjois-Pohjanmaan työvoima- ja elinkeinokeskuksen maaseutu-osasto käynnisti työohjelmien valmistelun neljälle maaseudun toimialalle; maatalous, metsätalous, elintarvikkeiden tuotanto ja jalostus sekä kylätoiminta. Työohjelmia työstettiin toimialoittain keskeisten toimijoiden kanssa TE-keskuksen maaseutu-osaston johdolla. Pohjois-Pohjanmaan työohjelmia suunniteltaessa otettiin esimerkiksi Etelä-Pohjanmaan vastaavista teemaohjelmista, jotka olivat toimineet jo edellisen ohjelmakauden aikana ja saaneet aikaan hyviä tuloksia.

Pohjois-Pohjanmaan TE-keskuksen maaseutu-osasto rahoitti työohjelmien toiminnan alussa kolmeksi vuodeksi. Toiminta lähti ensimmäisenä käyntiin maatalouden työohjelmassa huhtikuussa 2000. Seuraavaksi aloitti elintarvikeohjelma ja elokuussa 2000 toiminnan aloittivat kyläohjelma ja metsätalouden työohjelma.

Maatilatalouden työohjelman hallinnoijaksi valittiin Oulun seudun ammattikorkeakoulun luonnonvara-alan yksikkö. Maatilatalouden työohjelmaan palkattiin hanke-toimintaa koordinoimaan koordinaattori. Koordinaattorin tueksi ja työohjelma-hanketta ohjaamaan muodostettiin ohjausryhmä. Ohjausryhmää on laajennettu hankkeen aikana ja loppuvaiheessa siinä ovat olleet edustettuna kaikki alueen seitsemän seutukuntaa ja keskeiset maakunnalliset toimijat.

2. Toimintaympäristö

Maatilatalouden ohjelmallista hanketoimintaa käynnistettiin Pohjois-Pohjanmaalla jo ensimmäisellä ohjelmakaudella 1995–1999. Ensimmäisellä hankekaudella kehittämishankkeiden ohjeistus oli usein väljä ja täsmentymätön. Tästä johtuen hankkeiden toiminnan taso vaihteli paljon ja tulokset jäivät usein vaatimattomiksi. Tämä on vaikuttanut vielä toisellakin rahoituskaudella maaseutuyrittäjien suhtautumisessa hanketoimintaan. Toisen hankekauden alussa oli pitkään tilanne, jossa hankerahoittajilta puuttui ohjeistus rahoitus-päätösten tekemiseksi.

Vasta maaliskuussa 2001 TE-keskus pääsi tekemään rahoituspäätöksiä. Tämän takia vuosien 2001 ja vielä 2002 aikana rahoittajalla oli paljon käsittelemättömiä hakemuksia sisällä ja käsittelyajat olivat pitkiä. Tilanne on tasoittunut vuoden 2003 aikana.

Pohjois-Pohjanmaalle laadittiin Pohjois-Pohjanmaan liiton toimesta v.1999 maatilatalouden kehittämisstrategia vuosille 2000–2006. Tätä strategia oli työstämässä Mikko Koskelan johdolla suuri joukko maaseudun kehittämisen asiantuntijoita, jolloin strategiaan saatiin varsin hyvä näkemys alueemme maaseudun kehittämisen painopiste-alueista. Nämä kehittämiskohteet ovat olleetkin varsinkin maatilatalouden työohjelmalle tärkeitä suuntaviitoja hanketoiminnan ohjaamisessa oikeisiin asioihin.

Pohjois-Pohjanmaalla on maatilataloudessa muutamia voimakkaita ja aktiivisia hanketoimijoita. Näiden hanketoimijoiden hallinnoimat hankkeet ovatkin muodostaneet rungon maakunnallisille kehittämis-hankkeille. Näiden hankkeiden ansiosta koko Pohjois-Pohjanmaa on päässyt kehittämistoiminnan piiriin, koska kaikki seutukunnat eivät ole olleet aktiivisia hankkeiden käynnistämässä. Vasta vuoden 2003 aikana ovat lähes kaikki seutukunnat aloittaneet omien seutukunta-lähtöisten hankkeiden suunnittelun ja toteutuksen maatilatalouden työohjelma-alueella. Hankeaktiivisuus on alusta alkaen ollut vireintä eteläisellä alueellamme. Maatilatalouden hankeaktiivisuuteen on vaikuttanut ja vaikuttaa seutukunnallisten maaseututiimien sitoutuminen kehittämistoimintaan. Tiimeistä on tullutkin työohjelman tärkeä yhteistyökumppani seutukuntien hanketoimintaa käynnistettäessä ja kehitettäessä. Maatilatalouden työohjelma onkin ollut aloitteen tekijänä usean seutukunnan maaseututiimin toimintaa käynnistämässä. Maatilatalouden kehittämistoimintaan vaikuttaa seutukunnissa myös paljon se miten seutukunnan johto suhtautuu perusmaatalouden kehittämiseen.

Aktiivitulojen lukumäärä vähenee Pohjois-Pohjanmaallakin koko ajan. Kun tiloja oli alueellamme vuonna 1997 n. 7200 tilaa, oli niitä v. 2001 enää 6426 tilaa Pohjois-Pohjanmaan TE-keskuksen alueella (Tiken tilasto 2002). Kuitenkaan viljelyksessä olevien peltojen määrä ei vähene, vaan on koko ajan hieman kasvanut pellonraivauksien myötä.

Myös alueella tuotettu maitomäärä on kasvanut koko ajan. Niinpä maitokiintiöistä on alueella kova kysyntä, kun tuotantomäärät ylittävät kiintiöt. Tilojen keskikoko niin peltoalan kuin karjamääränkin suhteen kasvaa koko ajan tuoden uusia haasteita myös hanketoiminnan ohjaamiselle muuttuviin tarpeisiin. Työmäärä etenkin karjatililla kasvaa koko ajan yksikkökoon suurentuessa ja niinpä uusien teknologisten sovellusten käyttöönotto on välttämätöntä. Samoin on ulkopuolisten koneurakoitsijoiden käyttö ja kysyntä lisääntynyt koko ajan.

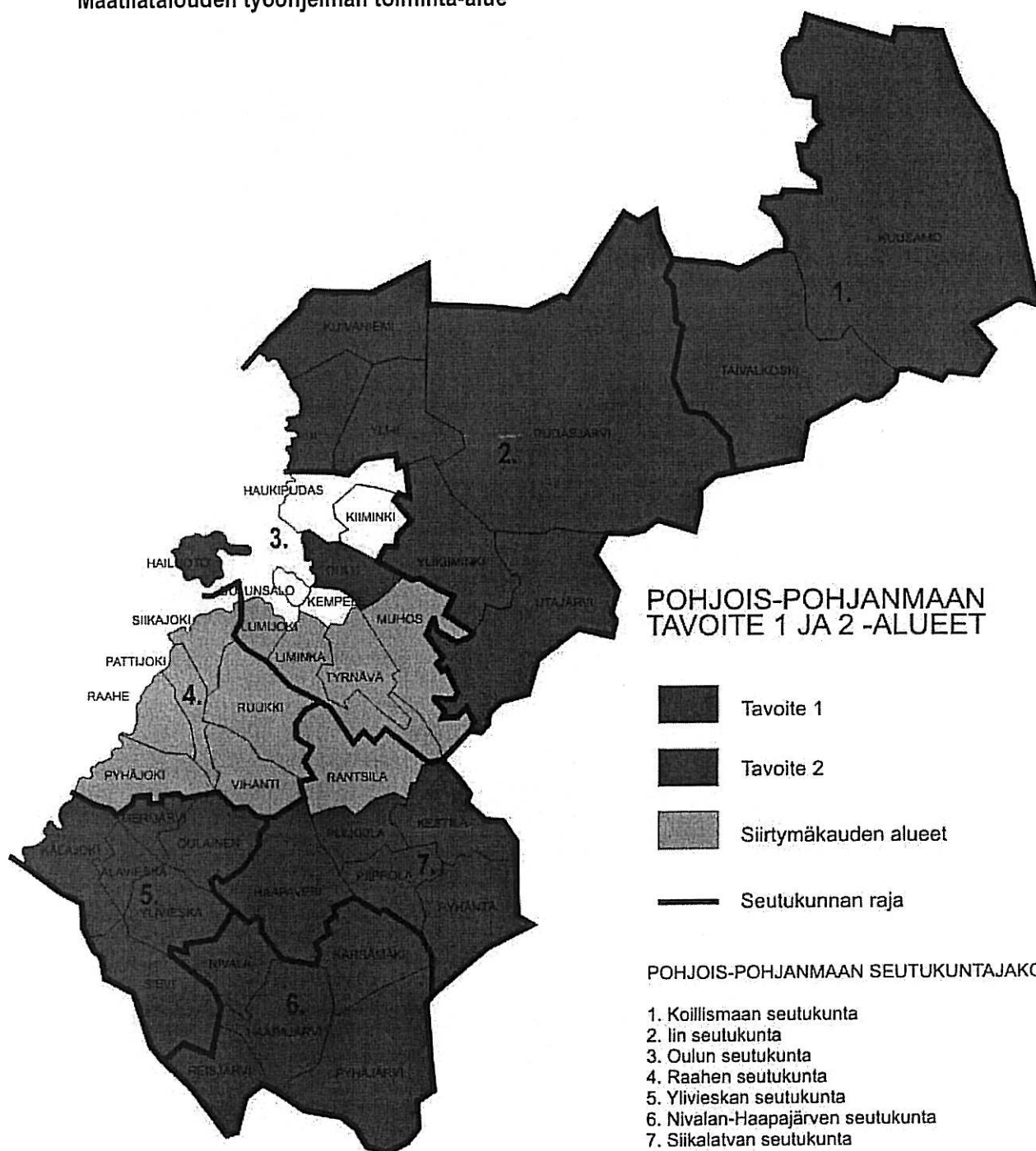
Myös jaksamiseen ja henkiseen hyvinvointiin liittyvät asiat ovat nousseet voimakkaasti esille viimeisten vuosien aikana, tuoden uudenlaista kysyntää hankepuolelle. Jaksamiseen on vaikuttanut myös maatalouspolitiikan Eu-rahoituksesta johtuva epävarmuus. Tämä taas on vaikuttanut spv- kauppojen määrään ja tiloille tehtäviin

investointeihin. Hanketoiminnalla onkin pyritty aktivoimaan myös näitä asioita ja luomaan uskoa maatilatalouden jatkuvuuteen alueellamme myös tulevaisuudessa.

Toisaalta maatalouden kehittämisestä luopuvien tilojen määrä kasvaa. Karja hävitetään, pellot vuokrataan ja aletaan etsimään maatalouden rahavirtojen tilalle uusia tulomuotoja joko täydentämään tai korvaamaan maatilatalouden tuloja. Uusien yritysmuotojen löytäminen maaseudulla on ollut ja tulee olemaan jatkosakin myös hanketoiminnan keskeisiä painopistealueita.

Tavoite 1-alueella ovat vuosittain varatut rahat tulleet käytettyä, mutta Alma-alueella on rahoituspuitteen etupainotteisuudesta johtuen jäänyt sitomatta varoja. Vaikka nämä varat ovat siirtyneet seuraaville vuosille käytettäväksi, on Alma-alueella saatava liikkeelle vielä monta hyvää hanketta, jotta käytettävissä olevat varat saadaan sidottua. Tähän tuo painetta käytettävissä olevan ajan vähyyys, koska Alma-alueella olevien hankkeiden toiminnan on päätyttävä jo helmikuun lopussa 2006.

Maatilatalouden työohjelman toiminta-alue

3. Työohjelman tavoitteet

Suomessa on asetettu toisen EU-ohjelmakauden (2000-2006) tavoitteeksi tehokkaampi hanketoiminta edelliseen ohjelmakauteen verrattuna. Kaikkien neljän työohjelman yhteiseksi tavoitteeksi rahoittaja asetti hanketoiminnan vaikuttavuuden lisäämisen, pysyvien rakenteiden aikaansaamisen elinkeinojen kehittämistyölle, suunnittelulle, toteutukselle ja seurannalle. Muina tavoitteina on uusien toimijoiden saaminen mukaan kehittämistyöhön ja yritysten entistä aktiivisempi osallistuminen oman toimintansa ja oman alansa kehittämistyöhön.

Yhteisten tavoitteiden lisäksi kullekin työohjelmalle määriteltiin alakohtaiset painopisteet työohjelman alan maakunnallisen kehittämisohjelman perusteella. Maatilatalouden työohjelman painopisteet ovat seuraavat:

A. Maatalousyrittäjien taitojen ja valmiuksien kehittäminen

1. Maatalousyrittäjien koulutuksen tehostaminen ennen kaikkea liiketoiminnan suunnittelun, laatuksymysten ja atk-osaamisen alueella
2. Yhteistoiminnan edistäminen
3. Sukupolvenvaihdoksien edistäminen ja nopeuttaminen
4. Maatalousyrittäjien henkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin lisääminen

B. Maatilojen toimintaedellytysten parantaminen

1. Tuotannonalakohtaisten laatujärjestelmien kehittäminen
2. Tilusjärjestelyt
3. Maatalouden teknologisten ja logististen innovaatioiden edistäminen ja käyttöönotto.

C. Elintarviketuotannon kehittäminen

1. Luomutuotannon ja markkinoinnin kehittäminen

D. Maaseudun raaka-aineiden parempi hyödyntäminen

1. Viljelijöiden metsien hoidon tehostaminen
2. Alueen vahvuuksiin nojautuvien nonfood -peltokasvien hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen

4. Maatilatalouden työohjelman hallinnointi ja organisaatio

Hankkeen hallinnoija

Maatilatalouden työohjelmahankkeen hallinnoijana on toiminut Oulun seudun ammattikorkeakoulun luonnonvara-alan yksikkö. Osoite: Metsäkouluntie, 90650 Oulu

Ohjausryhmä

Työohjelmalle muodostettiin ohjausryhmä, jonka tehtävänä on ollut ohjata hankkeen toimintaa ja ottaa kantaa kehittämisen painopisteisiin koordinaattorin tukena. Lisäksi ohjausryhmä on hyväksynyt väliraportit ja maksatushakemukset.

Hankkeen alusta alkaen ovat ohjausryhmässä olleet:

Pohjois-Pohjanmaan maatilatalouden työohjelman ohjausryhmän jäsenet				
Nimi	Organisaatio	Osoite	Puhelin	Sähköposti
Reino Rossi	Oulun seudun ammattikorkeakoulu/luova	Metsäkouluntie 90650 Oulu	08-3126913	reino.rossi@oamk.fi
Mikko Koskela	Pohjois-Pohjanmaan TE-keskus,	PL 86 90101 OULU	08 – 536 8102 044- 4368102	mikko.koskela@te-keskus.fi
Reijo Flink	MTK-Pohjois-Pohjanmaa	Rautatienkatu 16 C 22 90100 Oulu	040-5106009	Reijo.flink@mtk.fi
Jouni Jyrinki	MTK-Keski-Pohjanmaa	Vanha Holmantie 81 85100 Kalajoki	06-8680431 0400-365539	Jouni.jyrinki @Mtk.fi
Susanna Koski	Maatalous-yrittäjä	Lahonperäntie 19, 86100 Pyhäjoki	045-671 3966	susanna.koski@reppu.net
Vesa Nuolioja	Oulun Maaseutu-keskus	PI 106 90101 Oulu	08-3168600 040-5404112	Vesa.nuolioja@Maaseutukeskus.fi
Iiris Tornberg	Maas.yrittäjä Koillismaan seutukunta	Riekintie 210C 93999 Kuusamo	040-726 3234	Pentti.tornberg@koillismaa.fi

Vuoden 2002 alusta ovat mukana olleet myös:

Jyrki Halonen	Maas.yrittäjä NHS-seutukunta	Sieventie 643 85900 Reisjärvi	0400-509643	jyrki.halonen@reppu.net
Saila Kukkonen	Kalajoen kaupunki	Kalajoentie5 85100 Kalajoki	08-469 1252	Saila.kukkonen@kalajoki.fi
Martti Kivivuori	Haapaveden kaupunki	PI 40 86601 Haapavesi	08-459 1328	Martti.kivivuori@Haapavesi.fi

Vuonna 2003 ohjausryhmään ovat lisäksi kuuluneet:

Hannu Nissi	Pudasjärven kaupunki	Varsitie 7 93100 Pudasjärvi	040-540 4581	Hannu.nissi@Pudasjarvi.fi
Pekka Seppinen	Osaamiskesk. Oras	Tutkimussementtie 15 92400 Ruukki	044-0808 216	Pekka.seppinen@e-oras.net

Ohjausryhmän puheenjohtajana on toiminut koko hankeajan OAMK:n Luonnonvara-alan yksikön johtaja Reino Rossi.

Ohjausryhmän sihteerinä toimi maatilatalouden työohjelma-koordinaattori.

Projektin henkilöstö

Työohjelmahankkeen projektipäällikkönä on toiminut 15.04.2000–31.12. 2000 välisenä aikana Lauri Tyynelä, 1.1.2001–30.4.2001 Heikki Ojala otona ja 02.05.2001 alkaen hankkeen päättymiseen saakka Veikko Kallio.

5. Toiminta

Työohjelmien toiminnalliset tehtävät määriteltiin alkuvaiheessa seuraavasti:

- Auttaa maakunnan toimivia maaseutuyrityksiä ja yhteisöjä tekemään käytännön kehittämistyötä
- Tiedottaa hanketyöskentelyn tavoitteista ja mahdollisuuksista
- Työstää hanke-ehdotuksia yhdessä hakijoiden kanssa
- Edistää eri toimijoiden välistä yhteistyötä mm. päällekkäisen toiminnan vähentämiseksi
- Kartoittaa hankkeiden rahoitusmahdollisuuksia ja etsiä mahdollisia toteuttajia esille nouseviin hankeideoihin.
- Tiedottaa toimivista hankkeista sidosryhmille
- Tukee hankkeen toimintaa ja toimii myös asiantuntijana mm. ohjausryhmissä.

Pohjois-Pohjanmaan maatilatalouden työohjelma aloitti toimintansa 15.04.2000. Koordinaattorina aloitti Lauri Tyynelä Kärsämäeltä. Hankkeen toimipaikkana oli MTK:n Pohjois-Pohjanmaan tilat Oulussa Rautatienkatu 16 C 22:ssa. Lauri Tyynelä siirtyi kuitenkin jo syksyllä 2000 toisiin tehtäviin ja hänen työsuhteensa päättyi 31.12.2000.

Loppuvuoden 2000 aikana ja aina 30.04.2001 saakka työohjelmaan kuuluvia, lähinnä hallinnollisia asioita hoiti oman toimensa ohella koulutuspäällikkö Heikki Ojala, OAMK:n Luonnonvara-alan yksiköstä.

02.05.2001 alkaen aina hankkeen päättymiseen 31.12.2003 saakka on työohjelmakoordinaattorina ja hankkeen projektipäällikkönä on toiminut Veikko Kallio Kempeleestä. Työohjelmahankkeen toimipaikkana on ollut vuoden 2001 alusta alkaen OAMK/luonnonvara-alan yksikkö Oulun Sanginsuussa, osoitteessa: Metsäkouluntie, 90650 Oulu.

Hankesuunnittelussa ja -toiminnassa avustaminen

Työohjelman toiminta on painottunut ensimmäisinä toimintavuosina hankesuunnittelussa avustamiseen, työohjelmien toiminnasta ja sen roolista tiedottamiseen ja selkeyttämiseen. Vuosien 2002–2003 aikana maatilatalouden

työohjelman rooli on entistä enemmän uusien maakunnallisten ja seutukunnallisesti tärkeiden kehittämiskohteiden hankkeistamisessa ja jo toimivien hankkeiden toiminnan tukemisessa mm. ohjausryhmätyöskentelyn kautta.

Seutukuntien maaseututiimien toiminnan aktivoiminen

Vuoden 2001 keväästä alkaen on jatkettu hankesuunnittelun avustamista ja työohjelmien roolista tiedottamista, mutta erityistä huomiota on kiinnitetty niiden seutukuntien toiminnan tukemiseen, joissa ei ollut vielä aktiivista hanketoimintaa ja esim. toimivaa maaseututiimiä hanketoiminnan tukena. Tähän liittyy myös seutukunnallisten maaseudun kehittämisstrategioiden laatimiseen osallistuminen.

Tiedottaminen

Toinen selvä haaste on ollut tiedottamisen parantaminen hanketoiminnan mahdollisuuksista kohderyhmille ja sidosryhmille. Työohjelman toimesta on lähetetty muutaman kerran vuodessa sidosryhmille sähköpostin välityksellä maatilatalouden työohjelman ajankohtaistiedotetta, jossa on kerrottu ajankohtaisista hankeasioista. Tiedote on mennyt n. 180 henkilölle.

Maatilatalouden työohjelma on pitänyt ajan tasalla hankeluetteloa, josta selviävät hankkeen yhteyshenkilöt ja tavoitteet. Tämä hankeluettelo on ollut luettavissa TE-keskuksen internet-sivuilla ja OAMK/luovan internet-sivuilta osoitteessa: ([www.oamk.fi/luova/tk/?osio=maatilatalouden työohjelma](http://www.oamk.fi/luova/tk/?osio=maatilatalouden%20tyoohjelma))

Työohjelmakoordinaattori on käynyt seutukuntien maaseututiimeissä kertomassa 1–2 kertaa vuodessa kussakin ajankohtaisista maatilatalouden hankeasioista.

Työohjelmat järjestivät keväällä 2003 jokaisessa alueen seitsemässä seutukunnassa seutukunnallisen hankepäivän, joissa esiteltiin työohjelmien ja ko. seutukunnan alueella toimivat hankkeet. Päivien osanottajamäärä vaihteli 16–50 välillä ja yhteensä niissä oli mukana n. 200 henkilöä. Ne palvelivat myös hyvin eri hanketoimijoiden välisenä verkostoitumistapahtumana. Kerran vuodessa on lähetetty MTK:n postituksen mukana hanketoiminnan ajankohtaistiedote hankeluetteloineen. Postitus on mennyt jokaiselle MTK:n n. 6400 jäsentilalle koko Pohjois-Pohjanmaan TE-keskuksen alueella.

Suomalainen maaseutu -lehdessä on julkaistu syksyllä 2002 4-sivuinen hanke-esittely kaikki työohjelmat yhdessä. Tästä esitteestä otettiin 1000 kappaleen esitepainos eri tilaisuuksissa jaettavaksi.

Alueen lehtiin on oltu yhteydessä aina kun uutta konkreettista tiedottamista on tullut esille. Lehtiartikkeleita on ollut työohjelmasta mm: Maaseudun tulevaisuudessa, Oulun Eteläisessä, Pyhäjokiseudussa, Rantalakeudessa, Suomalainen Maaseutulehdessä ja Te&Me -lehdessä.

Maatilatalouden työohjelmakoordinaattori on käynyt vuosittain käyttämässä puheenvuoron MTK:n puheenjohtajien ja sihteerien neuvottelupäivillä.

Muu toiminta

Lisäksi koordinaattori on esitellyt hanketoimintaa ja kehittämismahdollisuuksia erilaisissa tilaisuuksissa, sekä informoinut maaseutuyrityksiä ja sidosryhmätahoja hankkeiden rahoitus-mahdollisuuksista monissa eri tilaisuuksissa.

Koordinaattori on ollut hanketoimijoiden tukena kehittämishankkeita suunniteltaessa, rahoituslähteitä kartoitettaessa ja yhteistyökumppaneita etsittäessä. Hanke- rahoituksen ratkettua koordinaattori on avustanut hankkeiden hallinnoijatahoja sekä projektien työntekijöitä hankkeen käynnistämiseen liittyvissä asioissa. Koordinaattori on osallistunut kehittämishankkeiden toimintaan sekä ohjausryhmän että erilaisten projekti- ja työryhmien jäsenenä. Hankkeen lopussa koordinaattori oli yhteensä 17 hankkeen ohjausryhmän jäsenenä.

Maatilatalouden työohjelma on koonnut toimialansa hankkeiden projektipäälliköt ja työntekijät kaksi kertaa vuodessa yhteisille hankepäiville. Hankepäivien aikana on keskusteltu hanketoimintaan liittyvistä ajankohtaisista asioista, esitelty uusia hankkeita ja samalla kouluttauduttu kuuntelemalla alan asiantuntijoiden luentoja esim. tiedottamisesta, markkinoinnista, sekä ajankäyttöön ja jaksamiseen liittyvistä asioista. Myös hankkeiden hallinnointiin liittyvät luennot ovat yleensä olleet yksi päivien ohjelmaan kuuluvista asioista.

Maakunnallisten kehittämisstrategioiden laatimiseen osallistuminen

Maatilatalouden hankekoordinaattori on osallistunut syksyllä 2002 Pohjois-Pohjanmaan maaseudun kehittämisstrategian päivitykseen, joka toteutettiin yhdessä Pohjois-Pohjanmaan liiton yhteyspäällikön Tarja Backmanin kanssa. Tämän työn tuloksia esiteltiin strategia-seminaarissa Muhoksen Koivikossa 14.11.2002.

Työohjelman toimintaa on esitelty liitteinä olevissa puolivuotisraporteissa.

Työohjelmien väliarviointi

Vuoden 2002 kevään ja kesän aikana työohjelmat teettivät Aluekehityssäästö FARILLA väliarvioinnin. Arvioinnin yhteenvedossa todetaan, että Pohjois-Pohjanmaan työohjelmat ovat onnistuneet hanketoiminnan tehostajana ja niiden toiminnan toivottiin jatkuvan.

6. Tulokset

Maatilatalouden työohjelma-alueeseen kuuluu vuoden 2003 lopulla 26 erilaista kehittämishanketta, joista useiden hankkeiden suunnittelussa ja käynnistämässä maatilatalouden työohjelma on ollut mukana.

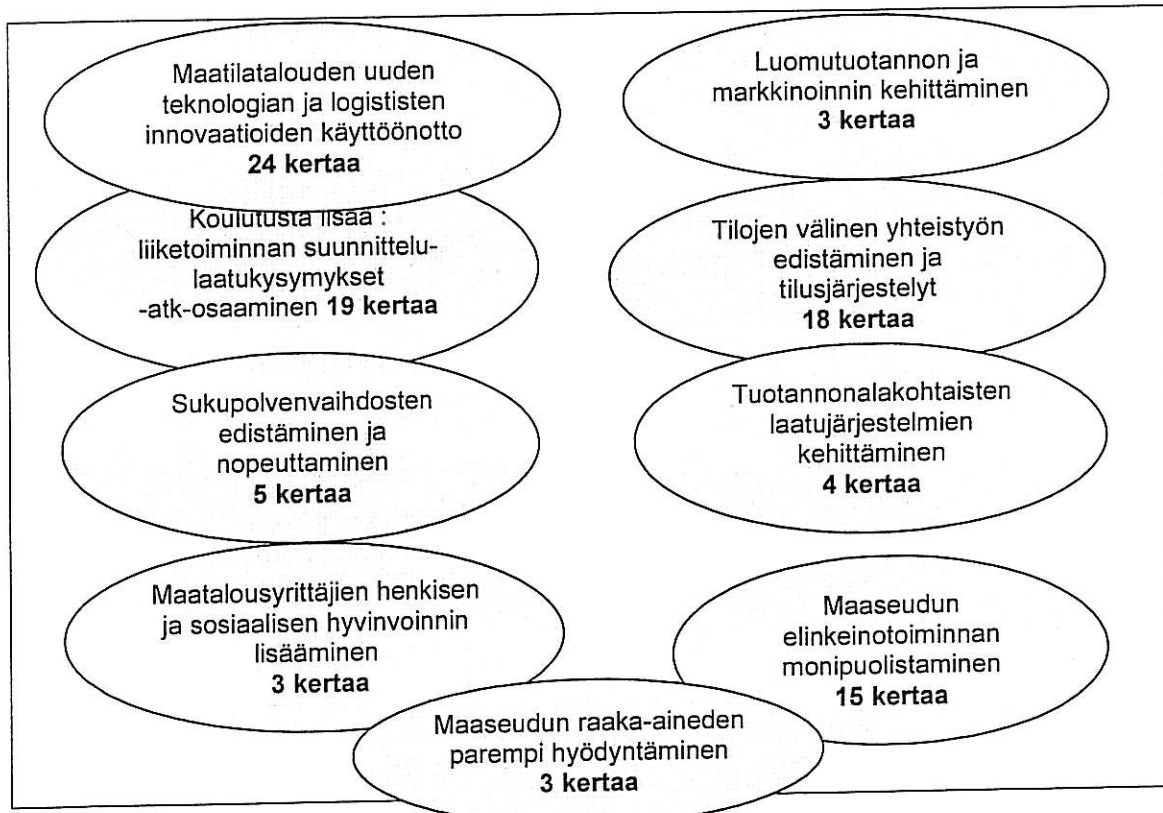
Hankerahoitusta saaneiden ja toimivien hankkeiden määrät ovat olleet vuosittain seuraavat:

Vuonna 2001	joulukuussa	18	hanketta
Vuonna 2002	joulukuussa	22	hanketta
Vuoden 2003	joulukuussa	26	hanketta

Maatilatalouden työohjelmaan kuuluvien kehittämishankkeiden tulee hankesuunnitelman mukaan kohdistua mahdollisimman hyvin strategiassa mainittuihin maatalouden kehittämisen painopiste-alueisiin.

Seuraavassa taulukossa on kerrottu, kuin monessa hankkeessa on tehty strategiassa olevia kehittämisen asioita.

Maatilatalouden kehittämishankkeiden kohdistuminen maakunnallisiin painopistealueisiin (eli monessako hankkeessa tehdään strategiassa mainittua toimenpidettä)

Joulukuussa 2003 toiminnassa olevien hankkeiden kustannusarvio ovat yhteensä:

ALMA -alueella olevissa hankkeissa	6,259 milj.euroa
Tavoite 1-alueella olevissa hankkeissa	2,867 milj.euroa
<hr/>	
Kustannusarviot yhteensä	9,126 milj. euroa

Maatilatalouden hankkeet toimivat eri seutukuntien alueella seuraavasti :

Seutukunta	Montako hanketta toimii ko.seutukunnan alueella	Moniko hanke on seutukunnan alueelta lähtöisin/hallinnoitu
Ylivieskan stk	13 hanketta	3 hanketta
Nivala-Haapajärvi	13 "	5 "
Siikalatvan stk.	7 "	0 "
Raahen seutu	13 "	7 "
Oulun stk.	11 "	6 "
Oulunkaaren stk.	6 "	0 "
Koillismaan stk.	6 hanketta	0 hanketta

Muu toiminta

- Järjestetty koulutustilaisuuksia/seminaareja 24 kertaa
- Järjestetty maatilatalouden työohjelman hankepäiviä 5 kertaa
- Kirjoitetut lehtiartikkelit 4 kpl
- Työohjelman esiintyminen tiedotusvälineissä 9 kertaa
- Pidetty alustuksia tilaisuuksissa 21 kertaa
- Pidetty luentoja oppilaitoksissa 6 kertaa
- Osallistuttu ohjausryhmän kokouksiin 69 kertaa
- Laadittu oppaita/esitteitä 4 kertaa
- Osallistuttu maaseututiimien kokouksiin 21 kertaa
- Osallistuttiin koulutuksiin/tutustumiskäynnit 20 päivää
- Annettu hankeneuvontaa (ei sisällä puhelinneuv.) 122 kertaa
- Hankelausunnot ja neuvottelut rahoittajan kanssa 20 kertaa
- Työohjelmakoordinaattorit ja rahoittajan edustajat kokoontuivat 42 kertaa
- Maatilatalouden työohjelman ohjausryhmä kokoontui 11 kertaa

(luvuista puuttuvat osittain 15.04.2000–30.04.2001 väliseltä ajalta olevat tapahtumat, koska edellisen koordinaattorin ajalta ei ole tarkkaa seurantaä käytettävissä)

Järjestetyt koulutustilaisuudet / seminaarit/tilaisuudet:

- Maaseudun kehittämistalkoot tammikuussa 2001 Syötteellä
- Yhteisomistustilojen neuvontakoulutus maaliskuussa 2001 Muhoksella
- Maatilatalouden työohjelman hankepäivä Vallinkorvassa 01.11.2001

- TE-keskuksen ja työohjelmien yhteiset hankepäivät
Rokualla 23–24.01.2002
- Maatilatalouden työohjelman hankepäivä 04.04.2002 Ylivieskassa
- Maatilatalouden ja elintarviketyöohjelmien yhteiset hankepäivät
Rokualla 12–13.06.2002
- Maatilatalouden työohjelman perunaseminaari Oulussa 20.06.2002.
- Pohjois-Pohjanmaan työohjelmien arviointiseminaari
Muhoksella 06.09.2002
- Työohjelmien yhteiset hankepäivät Raahessa 19-20.09.2002
- Pohjois-Pohjanmaan maatilatalouden strategiaseminaari
Muhoksella 14.11.2003
- Raahen seutukunnan hankepäivä 28.11.2002
- Maatilatalouden työohjelman hankepäivä 09.12.2002 Oulussa
- Maaseudun kehittämishankkeiden hanketoimijapäivät
Oulussa 28–29.01.2003
- Siikalatvan seutukunnan hankepäivä kuntien virkamiehille
ja luottamushenkilöille Piipolassa 17.02.2003
- Ylivieskan seutukunnan hankepäivä 13.03.2003 Ylivieskassa
- Nivala-Haapajärven seutukunnan hankepäivä
19.03.2003 Haapajärvellä
- Ouluseudun hankepäivä 26.03.2003 Limingassa
- Siikalatvan seutukunnan hankepäivä 27.03.2003 Haapavedellä
- Koillismaan seutukunnan hankepäivä Kuusamossa 24.04.2003
- Maatilatalouden työohjelman hankepäivä Kalajoella 14.05.2003
- Perunaseminaari Ruukissa 17.06.2003
- Maaseutuyrittäjyysseminaari Syötteellä 02.–03.10.2003
- Maatilatalouden työohjelman hankepäivä Kokkolassa 03.12.2003

Edellä mainittuihin tilaisuuksiin on osallistunut yhteensä 1203 henkilöä

Pohjois-Pohjanmaan maatilatalouden strategiassa vuosille 2000-2006 olevien tavoitteiden toteutuminen:

Tavoite:

1. Alueen maatalouden yleinen asema säilyy vuoden 1996 tasolla

Osuus Suomen tuotantotoimintaa harjoittavista tiloista
tavoite on vuonna 2006 8,2 %, toteuma 2002 8,30 %

Osuus Suomen viljellystä peltoalasta
Tavoite v. 2006 8,70 %, toteuma v. 2003 on 9,30 %

Tavoite:**2. Alueen vahvuuksien osalta asema vahvistuu:**

Osuus Suomen maidontuotannosta
Lähtötilanne 1997/98 oli 12,90 %, tavoite 2006 15,00 %, Toteuma 2002 oli 13,90 %.

Osuus naudanlihan tuotannosta
Tilanne 1997/98 oli 13,70 %, tavoite 2006 16,00 %
Toteuma oli 2002 14,60 %

Osuus peruna- alasta
Tilanne 1997/98 oli 10,80 %, tavoite v. 2006 15,00 %
Toteuma 2002 13,00 %

Osuus luonnonmukaisesti viljellystä peltolasta
Tilanne 1997/98 oli 11,70 %, tavoite 15,00 %
Toteuma 2002 oli 12,35 %

Hanketoimintaa tukeva toiminta

Maatilatalouden työohjelma on ollut aloitteentekijänä kolmen seutukunnan maaseututiimin toiminnan käynnistämässä ja sen käytännön toiminnan aloituksessa.

Työohjelman aloitteesta on Suomalainen Maaseutu-lehti yhdessä Maasyke ry:n kanssa kehittänyt 2003 aikana maaseudun tapahtumakalenterin, jonka tavoitteena on estää mahdolliset päällekkäisyydet tilaisuuksissa ja tiedottaa samalla tilaisuuksista yleisölle ja sidosryhmille. Tapahtumakalenteri löytyy osoitteesta:
www.suomalainenmaaseutu.maasyke.fi

Maatilatalouden työohjelma on koonnut ajankohtaisista hankeasioista tiedotteen, joka on jaettu sähköpostin välityksellä n. 180 henkilölle, jotka edustavat eri hanketoiminnan sidosryhmiä alueellamme. Tiedotteita on lähetetty 2–3 kk:n välein.

Työohjelmien väliarviointi

Pohjois-Pohjanmaan työohjelmista tehtiin ulkopuolinen väliarviointi kesällä 2002. Tarjouskilpailun jälkeen arvioinnin suoritti Aluekehityssäätiö FAR ja Oulun yliopiston Kajaanin kehittämiskeskus konsortiossa.

7. Kustannukset ja rahoitus

Työohjelma pääsi käynnistymään suunniteltua myöhemmin rahoituspäätöksen viivästymisen myötä ja valitun työohjelma-koordinaattorin lopetettua v. 2000 syksyllä, oli hanke vailla vetäjää aina 30.04.2001 saakka. Samoin ostopalveluja on kulunut

Rahoitus

Maatilatalouden työohjelmaa ovat rahoittaneet Pohjois-Pohjanmaan TE-keskuksen maaseutuosaston lisäksi seutukunnat (ALMA- alueelta Raahen seutukunta, Ylivieskan seutukunta sekä Tavoite 1 -alueella Nivala-Haapajärven seutukunta, Siikalatvan seutukunta, Oulunkaaren seutukunta ja Koillismaan seutukunta). Rahoitus koostui pääasiassa TE- keskuksen rahoitusosuudesta (Euroopan Maatalouden Ohjaus- ja Tukirahasto, EMOTR, ja maa- ja metsätalousministeriö), jonka osuus oli 80 %. Loppurahoitus 20 % tuli seutukunnilta ja kunnilta.

Maksatuksista saatiin rahat yleensä suhteellisen nopeasti. Seutukuntien ja kuntien rahoitus teetti paljon töitä työohjelmalle, koska varsinkaan alkuvaiheessa kaikissa seutukunnissa ei ollut budjetoitua rahaa hanketoimintaa varten. Oulun seutukuntaa lukuun ottamatta kaikki seutukunnat ovat olleet hankkeen loppuvaiheessa rahoittamassa osuudeltaan työohjelmahanketta. Vuoden 2003 alusta ohjausryhmä päätti siirtyä seutukuntarahan laskutuksessa aktiivitulojen lukumäärään perustuvaan laskutapaan, joka nosti kolmessa seutukunnassa seutukuntaosuutta ja neljässä laski. Eniten Koillismaan stk:n osalta. Koska kaikki seutukunnat eivät ole maksaneet osuuttaan täysimääräisesti, jää seutukuntien rahoitusosuus auki jonkin verran. Tämän osuuden (6676 euroa) on joutunut hankkeen hallinnoija maksamaan julkisena rahoituksena hankkeelle, jotta kokonaisrahoitus saadaan kokoon.

Kuntarahoituksen kertyminen eri vuosina:

Vuosi	Alma	Tavoite 1	Yhteensä	Tarve	Erotus
2000	0	3 027	3 027	8 140	-5113
2001	4 708	7 062	11 770	11 512	+258
2002	4 708	7 062	11 770	11 944	-224
2003	5 062	7 206	12 268	13 342	-1074
Yhteensä	13 813	24 357	38 835	44 988	-6676

8. Onnistumiset ja epäonnistumiset

Plussat

Kaikesta huolimatta maatilatalouden työohjelma-alueella on hankkeita käynnistynyt varsin hyvin ja ne ovat kohdistuneet Pohjois-Pohjanmaan maatilatalouden

kehittämisstrategian painopistealueisiin varsin hyvin (taulukko sivu 12), joskin alueellisia eroja oman hanketoiminnan osalta on seutukuntien välillä.

Maaseututiimien toiminta on saatu työohjelmien myötävaikutuksella useimmassa seutukunnassa käyntiin ja se on selvästi aktivoinut seutukunnallista hanketoimintaa.

Myös hankkeiden päällekkäisyyksiä on pystytty työohjelman ansiosta poistamaan. Samoin on saatu aikaan hankkeiden välistä yhteistyötä ja työnjakoa, silloin kun hankkeet toimivat saman kohderyhmän alueella.

Useita pieniä hankkeita on yhdistetty isommiksi kokonaisuuksiksi ja näin saatu kehittämistä rahaa kohdentamaan hallinnon sijaan käytännön kehittämistoimintaan.

Tietoisuus ja yhteistoiminta hankkeiden välillä on lisääntynyt hankepäivien ja tiedottamisen kautta ja on näin helpottanut hankevetäjien työtä. Päittäjiä on pystytty informoimaan hanketoiminnan rahoituksellisista tarpeista.

Työohjelmien väliarvioinnissa todetaan mm: "Maatilatalouden työohjelma on onnistunut sen keskeisten maatilatalouden työohjelman suunnittelulliseen perustehtävään liittyvien lohkojen toiminnassa". Ja yhteisesti kaikista työohjelmista todetaan: "Työohjelmat ovat toiminnallaan auttaneet erityisesti hankkeiden suunnittelussa ja parantaneet hankkeiden toteutuksen laatua".

Miinukset

Työohjelman tavoitteet olisi pitänyt määritellä alun perin tarkemmin. Nyt ne ovat jääneet liian yleiselle tasolle, mikä vaikeuttaa tulosten ja tavoitteiden toteutuksen seuranta. Työohjelmien rooli olisi tullut määritellä myös tarkemmin yhdessä rahoittajan kanssa ja siitä olisi tullut tiedottaa hankkeen alussa paremmin kaikille hanketoimijoille. Näin olisi työohjelmien tunnettuus ollut alusta alkaen parempi, joka olisi nopeuttanut liikellelähtöä. Aloitukseen on vaikuttanut myös rahoitusohjeistuksen puuttuminen vuoden 2000 aikana. Tämän takia ensimmäiset rahoituspäätökset voitiin tehdä vasta maaliskuussa 2001. Rahoituspäätösten viivästyminen on vaikuttanut alueen hanke-aktiivisuuteen ja on turhaan leimannut koko hanketoimintaa liian kankeaksi ja byrokraattiseksi.

Maatilatalouden työohjelman toimintaan on vaikuttanut myös koordinaattorin puuttuminen talven 2000/2001 aikana, koska uusi koordinaattori aloitti työnsä vasta toukokuussa 2001.

Kuntarahoitus on teettänyt paljon töitä hankkeen vetäjille ja hallinnoijalle. Työohjelmahankkeiden käynnistämiseen eivät kaikki seutukunnat olleet sitoutuneet, mikä näkyy ennen kaikkea kuntarahoituksen maksuissa.

9. Ohjausryhmän lausunto

Ohjausryhmä totesi kokouksessaan 17.12.2003, että maatilatalouden työohjelma on tehostanut hanketoimintaa ja on aktivoinut hanke-toimintaa seutukunnissa.

Maatilatalouden työohjelma on pystynyt poistamaan hankkeiden päällekkäisyyksiä, sekä on lisännyt hankkeiden ja seutukuntien välistä yhteistyötä. Erityisesti todettiin maatilatalouden työohjelman hoitaneen hanketoiminnasta tiedottamisen niin hyvin, että keskeiset toimijatahot maakunnassa ovat olleet tietoisia meneillään olevista hankkeista. Maatilatalouden työohjelman todettiin vastanneen odotuksia, vaikka sen toimintaa kohtaan hankkeen alkuvaiheessa käynnistettäessä oli epäilyksiä, koska seutukuntia ei riittävästi kuunneltu työohjelma-hankkeita suunniteltaessa.

Ohjausryhmä totesi myös, että työohjelmien rahoitus olisi tullut hoitaa kokonaisuudessaan EU- ja kansallisella rahoituksella, koska niiden rahoitus on rasittanut seutukuntien niukkoja budjetteja.

Samoin ohjausryhmä totesi rahoittajan, eli TE-keskuksen jättäneen työohjelmat rahoituspäätöksen jälkeen vähän oman onnensa nojaan. Tiiviimmällä yhteistyöllä olisi saatu enemmän aikaan.

10. Tiedottaminen ja julkisuus

Pääasiallisesti maatilatalouden työohjelma on tiedottanut toiminnastaan hankevetäjille, hallinnoijille ja sidosryhmille sähköpostin välityksellä. Ns. ajankohtais-tiedote on lähetetty 2–3 kuukauden välein n. 180 em. tahoja edustavalle henkilölle.

Maaseututiimien kokouksissa on käyty kertomassa ajankohtaisista hankeasioista. MTK:n puheenjohtajien ja sihteerien neuvottelupäivillä on kerran vuodessa käyty kertomassa hankeasioista. Kaikissa seutukunnissa on pidetty hankepäivä kevään 2003 aikana.

Maatilatalouden työohjelma oli mukana Oulussa 2003 heinä-elokuun vaihteessa pidetyssä Farmari-näyttelyssä yhteisellä osastolla OAMK/luovan ja eri maatilatalouden kehittämishankkeiden kanssa. Osastolla jaettiin tietoa työohjelman ja eri hankkeiden toiminnasta, sekä hanketoiminnan antamista mahdollisuuksista maaseutuyrittäjille. Hankkeella on ollut päivitetty kotisivu, jossa on lueteltu meneillään olevat hankkeet yhteystietoineen ja tärkeimpine toimenpiteineen.

Lehdistölle on kerrottu hankeasioista ja artikkeleita on työohjelmasta ollut mm: Pyhäjokiseudussa, Oulun eteläisessä, Tervareitissä, Maaseudun Tulevaisuudessa, Rantalakeudessa ja Raahen Seudussa. Yleensäkin lehdistö on suhtautunut hankkeeseen myönteisesti artikkeleissaan.

11. Opintomatkat

Pohjois-Pohjanmaan neljä työohjelmakoordinaattoria teki lokakuussa 2001 opintomatkan Brysseliin ja Saksaan. Matkan aikana tutustuttiin EU:n hallintoon ja Saksalaisiin maataloihin ja erilaisiin osuustoiminnallisiin yrityksiin. Matka oli erittäin tiivisohjelmainen ja antoi paljon uutta tietoa EU:n hallinnosta ja toimintatavoista, sekä Saksan maataloudesta. Matkasta laadittiin matkaraportti, joka on tämän loppuraportin liitteenä.

12. Johtopäätökset

Työohjelmat hanketoiminnan edistäjinä ja tehostajina ovat paikkansa löytäneet, kuten Aluekehityssäätiön FAR:in tekemä väliarviointiraportti yksimielisesti totesi. Työohjelmien avulla on päällekkäisyyksiä saatu poistumaan. Yhteistoiminta hankkeiden välillä on lisääntynyt. Tiedostustoiminta on tehostunut. Projektipäälliköiden keskinäinen vuorovaikutus ja koulutus lisääntynyt. Työohjelmatoiminta olisi voinut olla vieläkin tehokkaampaa, jos yhteistyö rahoittajan kanssa olisi ollut vielä tiiviimpää. Työohjelmakoordinaattorin toiminta on vastuuta ilman valtaa. Rahoittajan antamalla "valtakirjalla" työohjelmien painoarvo voisi jatkossa lisääntyä entisestään. Maatilatalouden työohjelman toimintaa olisi saadun palautteen perusteella ehdottomasti kannattanut jatkaa vielä ainakin 2004–2005 vuosien ajan

Liite

Kuvasto työhjelman matkan varrelta

P-Pohjanmaan työohjelmakoordinaattorit yhteiskuvassa

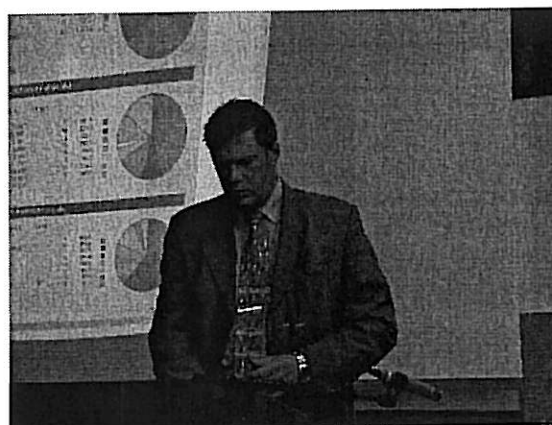
Tutustumassa Saksalaiseen maatilaan lokakuussa 2003

Raisa Ikonen MMM:stä puhumassa ajan-
kohtaisista rahoitusasioista Kokkolassa
3.12.2003

Hankeosasto/hlöökuntaa Farmari-näyttelyssä 1.8.2004

Kalajoen hankepäivien osanottaja 14.05.2003

Toiminnanjohtaja Reijo Flink puhumassa Kalajoen
hankepäivillä 14.5.2003

Liite

Maatilatalouden työohjelma-alueella toimivat Pohjois-Pohjanmaalla joulukuussa 2003 seuraavanlaiset hankkeet:

Laatuportaat-hanke

Hallinnoijana Oulun Maaseutukeskus
Projektipäällikkö Soili Hype'n
Puh. 040-747 7652
E-mail: soili.hypen@maaseutukeskus.fi
www.maaseutukeskus-oulu.fi

Hankkeen tavoitteet ja sisältö:

Kotieläintuotannon kannattavuuden. Hanke toimii parantaminen ja tuotantoedellytysten kehittäminen. Tavoitteisiin tähtäävät toimenpiteet ovat kansallisen laatustrategian mukaiset laatuopetus, kotieläinten terveydenhuollon edistäminen ja tuotantorakennusten toiminnallisuuden parantaminen.

Hanke toimii koko maakunnan alueella

Hallittu SPV-menestyvä maatila-hanke

Hallinnoija: Oulun maaseutukeskus
Projektipäällikkö: Mika Saarinen
Puh. 08-316 8616
tai 040-514 1365
E-mail: mika.saarinen@maaseutukeskus.fi
www.maaseutukeskus-oulu.fi

Hankkeen tavoitteet ja sisältö:

Sukupolvenvaihdosten edistäminen on keskeinen toimenpide maataloustuotannon jatkumiselle pitkällä tähtäyksellä. Tällä hankkeella on tarkoitus toteuttaa 300 tilalla sukupolvenvaihdos Pohjois-Pohjanmaalla Hankkeen osakokonaisuuksia ovat: sukupolvenvaihdoskoulutus, talouskoulutus, spv-, neuvonta, maatilayritysanalyysit, kehittämissuunnitelmat ja lakineuvonta.

Hanke toimii koko maakunnan alueella.

Työtä maasta -hanke

Hallinnoija: Nivalan kaupunki
Projektipäällikkö: Juhani Pihlajamaa
Puh. 050-3049 422
E-mail: juhani.pihlajamaa@nivala.fi
www.nivala.fi tai
www.palveluapaja.net

Hankkeen tavoitteet ja sisältö:

Tavoitteena on luoda ammattimainen maatalouskoneurakointia tarjoava yrittäjäryhmä. Toisena tavoitteena on kehittää monialaosuuskuntaverkosto, jonka kautta saadaan työntekijöitä maatalouden ja yritystoiminnan palveluun, sekä luoda verkkopalvelupaikka kysynnän ja tarjonnan kohtaamiseksi Nivala-Haapajärven seutukunnan alueelle.

Menestyvä maaseutu-hanke

Hallinnoija: Alavieskan kunta
Projektipäällikkö: Juha Pylväs
Puh. 050-588 4536
E-mail: juha.pylvas@alavieska.fi
www.alavieska.fi tai
www.palveluapaja.net

Hankkeen tavoitteet ja sisältö:

Projektin päätavoitteena on säilyttää Ylivieskan seutukunnan alueella maaseutu elinvoimaisena ja jatkuvasti kehittyvänä, niin että tuotannon määrä pysyy, jopa kasvaa vaikka tilojen määrä vähenisi. Toimenpidekokonaisuuksia ovat mm: laadukkaat suunnitelmalliset investoinnit, tilusjärjestelyjen edistäminen, sukupolvenvaihdosten edistäminen, tilojen kannattavuuden ja yhteistyön kehittäminen, koulutus ja yhteistyöverkoston luominen.

Luomu 2006 tutkimushanke

Hallinnoija: MTT-Ruukki
Projektipäällikkö: Janne Kiljala
Puh. 08-2708 4510
E-mail: janne.kiljala@mtt.fi
www.mtt.fi./atu/ppo/luomu2006

Hankkeen tavoitteet ja sisältö:

Hankkeessa selvitetään luomukarjatilan rehuntuotantoon ja luomulihantuotantoon liittyviä asioita ja ongelmia. Myös kasvinviljelyn ongelmien selvittäminen luomuviljantuotannossa kuuluu hankkeen toimenpiteisiin: mm. laadun, kestorikkakasvien torjunnan ja satotason nostamisen osalta.

Tietopeltomies-hanke

Hallinnoija: MTK-Keski-Pohjanmaa
Projektipäällikkö: Ritva Jaakkola
Puh. 040-525 1221
E-mail: ritva.jaakkola@mtk.fi
Markku Tallila
Puh. 044-287 1717
www.tietopeltomies.fi

Hankkeen tavoitteet ja sisältö:

Projektin tavoitteena on tehostaa maatalojen ja maaseutuyritysten toimintaa tietotekniikan avulla. Toimenpiteinä koulutus, mikrotukihenkilöpalvelujen tuottaminen ja verkkopalveluiden kehittäminen.

Hanke toimii Ylivieskan seutukunnan alueella.

Lihanautojen kasvatusta kylmissä tiloissa -hanke

Hallinnoija: MTT-Ruukki

Projektipäällikkö: Arto Huuskonen

Puh.040-753 1971

E-mail: arto.huuskonen@mtt.fi

Lisätietoa netistä osoitteesta:

<http://www.mtt.fi/atu/ppo/kylmakasvatusta>

Hankkeen tavoitteet ja sisältö:

Hankkeen tavoitteena on saada kattava selvitys lihanautojen kylmäkasvatuksesta ja tuotantomenetelmistä sekä kannattavuudesta. Tutkittavia osakokonaisuuksia ovat: kylmäkasvatettavien eläinten alkukasvatusta, tuotannon taloudellisuus, ympäristövaikutukset ja eläinten hyvinvointiin liittyvät asiat

Maa voi hyvin -hanke

Hallinnoija: AIKU-Kalajokilaakso

Projektipäällikkö: Leena Isopahkala

Puh. 050-520 4405

E-mail: leena.isopahkala@aiku.ppnet.fi

Hankkeen tavoitteet ja sisältö:

Parantaa maanviljelijöiden ja maatalouslomittajien henkistä ja fyysistä jaksamista. Luoda kohderyhmälle henkilökohtainen hyvinvointiohjelma. Motivoidaan osallistujat omaehtoiseen liikunnan ja terveyden hoitamiseen, sekä parantaa myös osallistujien liiketaloudellista osaamista yritystoiminnan tehokkuutta.

Hanke toimii Ylivieskan-, Raahen-, Siikalatvan- ja Nivala-Haapajärvi seutukuntien alueella.

Tyrni elinkeinoksi -hanke

Hallinnoija: MTT-Ruukki

Projektipäällikkö: Soile Prokkola

Puh. 08-2708 4508

E-mail: soile.prokkola@mtt.fi

Hankkeen tavoitteet ja sisältö:

Tyrnin viljelijöiden ammattitaidon ja tuotantoedellytysten kehittäminen. Hanke koostuu: mm. seuraavista osa-alueista: viljelyvarmojen ja satoisten lajikkeiden jalostamisesta taimimateriaalin lisäämisestä, versolaikkutaudin torjunnasta, koulutuksesta ja markkinoinnista.

Tillari – Maidontuotannon kannattavuuden parantaminen jalostuksen keinoin

Hallinnoija: Jalostuspalvelu Oy

Projektipäällikkö: Anne Klemola

Puh. 040-3115 220

E-mail: anne.klemola@jalostuspalvelu.fi

Lisätietoja saat myös internet-sivuilta osoitteesta:

<http://kotisivu.mtv3.fi/tillari>

Hankkeen tavoitteet ja sisältö:

Hankkeen tavoitteena on kehittää karjanjalostuksen välineeksi rakennearvostelumenetelmä ja parantaa menetelmän avulla eläinten kestävyyttä, sekä perustaa Pohjois-Pohjanmaalle alkionsiirtorenkaita huippueläin- E- aineksen lisäämiseksi ja tuottamiseksi.

Luomukeko

Hallinnoija: Oulun Maaseutukeskus

Projektipäällikkö: Olli Valtonen

Puh. 0400-585 506

E-mail: Olli.valtonen@maaseutukeskus.fi

www.maaseutukeskus-oulu.fi

Hankkeen tavoitteet ja sisältö:

Luomutuotannon koulutushanke, jolla edistetään maaseutuyritysten siirtymistä luonnonmukaisten elintarvikkeiden tuottajiksi Pohjois-Pohjanmaan alueella. Koulutuksella lisätään viljelijöiden ja karjataloustuottajien ammattitaitoa ja valmiuksia elintarvikkeiden tuottajina ja sitä kautta lisätään luonnonmukaisen elintarviketuotannon määrää.

Hanke toimii koko maakunnan alueella.

Ruokaperunan käyttölaadun hallinta

Hallinnoija: Agropolis Oy

Projektipäällikkö: Juha Karvonen

Puh. 040-582 7468

E-mail: juha.karvonen@agropolis.fi

Projektipäällikkö :Hanna Kela

Puh. 040-519 2283
E-mail: hanna.kela@maaseutokeskus.fi
www.maaseutokeskus-oulu.fi

Hankkeen tavoitteet ja sisältö

Hankkeen tavoitteena on kehittää ja saattaa käytäntöön perunan käyttölaadun testaukseen perustuva laadunhallintamenetelmä, jolla ohjataan perunantuottajia tilakohtaisen sekä tuotannon että laadun nostamiseen jo tuotantovaiheessa. Hankkeessa tutkitaan myös eri kastelumenetelmien vaikutusta perunasadon laatuun ja määrään Hanke toimii koko maakunnan alueella.

Hanke toimii koko maakunnan alueella.

Ympäristötietoinen Turkistarhaaja-hanke

Hallinnoija: Kalajoen kunta
Hankkeen vetäjä: Pauli Tilvis
Puh. 040-769 4459
E-mail: pauli.tilvis@kalajoki.fi
www.kalajoki.fi

Hankkeen tavoitteet ja sisältö

Projektin päätavoite on ympäristöystävällinen ja eettisesti korkeatasoinen turkistuotanto ja sen jatkuva kehittyminen. Hankkeen osakokonaisuuksia ovat tarhakohtainen neuvonta, koulutus ja opintomatkat tavoitteena teknisen tietämyksen ja kannattavuuden parantaminen alueen tarhoissa, spv-tapahtumien edistäminen ja sopeutuminen tulevaisuuden haasteisiin.

Raahen seudun maatilat muutoksessa

Hallinnoija: Ruukin maaseutuoppilaitos
Projektipäällikkö: Ritva Imppola
Puh.040-563 5158
E-mail: ritva.imppola@ruukki.fi
www.maalta.net

Hankkeen tavoitteet ja sisältö

Hankkeen tavoitteina on tuotannon tehostaminen sikatiloilla, liiketaloudellisen osaamisen kohottaminen maatilayrityksissä. Hevosurheilukeskuksen toiminnan ja hevosalan palvelujen tarjonnan lisääminen, markkinoinnin kehittäminen ja nuorten tutustuttaminen maatalouselinkeinoon.

Hanke toimii Raahen seutukunnan alueella.

Tietotilat -hanke

Hallinnoija: Maasyke ry (Vuoden 2004 alusta Ouluseudun Yrityspalvelut Oy)
Projektipäällikkö: Ari Tolonen

Puh. 0400-769 392
E-mail: ari.tolonen@maasyke.fi
Lisätietoja nettiosoitteesta: www.maasyke.fi

Hankkeen tavoitteet ja sisältö

Maatila- ja maaseutuyrittäjien tietotekniikan käyttövalmiuksien edelleen kehittäminen kouluttamalla yrittäjiä käyttämään ja hyödyntämään eri ohjelmistosovelluksia omassa toiminnassaan. Myös yritys kohtaisten tietotekniikkaratkaisujen käyttöönoton koulutus ja tietotekniikan hyödyntäminen yrityksen viestinnässä kuuluvat tavoitteisiin
Hanke yhdistettiin loppuvuodesta 2003 Yrittävä-Maaseutu Ouluseutu- hankkeeseen.
Hanke toimii Oulun seutukunta-alueella.

Maatalouden uudet teknologiat

Hallinnoija: Maaseudun kehittämispalvelut
Projektipäällikkö: Teemu Kangas
Puh. 040-762 4289
E-mail: teemu.kangas@cop.fi

Hankkeen tavoitteet ja sisältö

Hanke koostuu useasta eri kokonaisuudesta: Suorakylvön soveltuvuuden tutkimuksesta ja lietelannan uusien tekniikoiden käyttömahdollisuuksien selvittämisestä. Väkiheinän valmistuskustannusten selvittämisestä. Luonnonkuituisen paalinarun valmistamisesta ja käytön testaamisesta.

Hanke toimii Nivala- Haapajärven seutukuntien alueella.

Laatutilat 9001-hanke

Hallinnoija: Oulun yliopiston tuotantotalouden yksikkö
Projektin vetäjä: Kaisa Tikka
Puh. 040-779 5655
E-mail: kaisa.tikka@oulu.fi

Hankkeen tavoitteet ja sisältö

Tavoitteena on peruna- ja viljatilojen tuottavuuden parantaminen kehittämällä tilojen laadun-, työturvallisuuden-, ja ympäristön hallintaa.

Hanke toimii Oulun seutukunnan alueella.

Alueellisen lomituspalvelutoiminnan kehittämishanke (ALOKE -hanke)

Hallinnoija: Limingan kunta
Projektipäällikkö: Sirpa Ojala
Puh. 050-3631 339

E-mail: sirpa.ojala@liminka.fi

Hankkeen tavoitteet ja sisältö

Hankkeen päätavoitteena on kehittää uusimaatalouden lomituspalvelu-järjestelmä, joka takaa laadukkaat ja riittävät lomituspalvelut yrittäjille. Hankkeen osakokonaisuuksia ovat myös varalomituspalvelun kehittäminen, yrittäjien ja lomittajien TYKY-toiminta ja lomittajien jatkuvan ammatillisen oppimisen malli.

Hanke toimii Oulun seutukunnan alueella.

Maaseudun osaamisverkosto ORAS

Hallinnoija: Raahen kehitysyhtiö

Projektipäällikkö : Pekka Seppinen

Puh. 044-0808216

E-mail: pekka.seppinen@ruukki.fi

Hankkeen tavoitteet ja sisältö

Hankkeen tavoitteena on maaseudun elinvoimaisuuden vahvistaminen maaseutuelinkeinoja kehittämällä, sekä kylien asuinmahdollisuuksia lisäämällä. Eri neuvontaorganisaatiot muodostavat yhteisen palvelupisteen, josta asiakas ohjataan oikeaan paikkaan.

Mansikan viljely kannattavaksi

Pohjois-Pohjanmaalla -esiselvityshanke

Hallinnoija: MTT- Ruukki

Esiselvityksen laatii: Kirsi Tikkanen

Puh. 08-2708 4500

E-mail: kirsi.tikkanen@mtt.fi

Hankkeen tavoitteet ja sisältö

Esiselvityksen tavoitteena on selvittää Pohjois-Pohjanmaan mansikanviljelyn tarpeet viljelyn, jatkojalostuksen ja markkinoinnin osalta.

**Nivala-Haapajärven -seutukunnan
maaseutuyrittäjyyden edistämishanke**

Hallinnoija: Oulun maaseutukeskus

Projektipäällikkö: Hannu Kokkonen

Puh. 040-546 4853

E-mail: hannu.kokkonen@maaseutukeskus

Hankkeen tavoitteet ja sisältö

Hankkeen tavoitteena on käynnistää uusia maaseutuyrityksiä ja luoda uusia osa- tai kokoaikaisia työpaikkoja korvaamaan maataloudesta väheneviä työpaikkoja. Uusien yhteistyömuotojen kehittäminen kuuluu myös hankkeen tavoitteisiin.

Siemenperunan laatu hallintaan -hanke

Hallinnoija: MTT-Ruukki
Projektin vetäjä : Elina Virtanen
Puh. 08-2708 4509
E-mail: elina.virtanen@mtt.fi

Hankkeen tavoitteet ja sisältö

Hankkeen tavoitteina on selvittää uusien tuotantotekniikoiden ja -menetelmien vaikutukset siemenperunan elinvoimaisuuteen, laatuun ja tuotannon taloudelliseen tulokseen. Myös tyvimädän torjunta uuden tuotantotekniikan avulla kuuluu hankkeen tavoitteisiin.

Rufus

Hallinnoija: Nivala-Haapajärven stk.yhdist.
Projektin vetäjä: Sami Kaarto
Puh. 044-274 8827
E-mail: carrefour.jokilaaksot@nivala-haapajarvi.fi

Hankkeen tavoitteet ja sisältö

Hankkeen tavoitteena on maatalouden erityiskysymyksiin paneutuvan EU-tiedotusaineiston tuottaminen, joka toimitetaan kohderyhmälle sähköpostin välityksellä ja erilaisia tiedotustilaisuuksia pitämällä.

**Maatalouden sivutuotteiden jalostaminen
biopolttoaineiksi -esiselvitys**

Hallinnoija: Pyhäjärven Kehitys Oy
Selvityksen tekijä: Jouko Mannonen
Puh. 044-544 2299
E-mail: jouko.mannonen@pyhajarvi.fi

Hankkeen tavoitteet ja sisältö

Esiselvityksen tavoitteena on selvittää liikennebiopolttoaineiden valmistuksessa tarvittavien raaka-aineiden saatavuus ja kustannus, jalostuksessa tulevien sivutuotteiden tuotteistaminen ja markkinointi ja niiden tulemana selvittää, onko biopolttoaineiden valmistus taloudellisesti mahdollista alueella.

Luomu tuottamaan

Hallinnoija: Keski-Pohjanmaan maaseutukeskus
Projektipäällikkö: Jari Tikkanen
Puh. 0400-162 147
E-mail: jari.tikkanen@maaseutukeskus.fi

Hankkeen tavoitteet ja sisältö

Hankkeen tarkoituksena on kehittää luonnonmukaista peltoviljelyä, kotieläin- tuotantoa, marjantuotantoa ja luomutuotteiden markkinointia. Hanke toimii alueellamme Kalajoen, Sievin ja Reisjärven kunnassa.

Farmari-valmennus

Hallinnoija: Keski-Pohjanmaan maaseutukeskus

Projektipäällikkö: Liisa Koskela

Puh. 050-5120 615

E-mail: liisa.koskela@maaseutukeskus.fi

Hankkeen tavoitteet ja sisältö

Hankkeen avulla parannetaan mm. maatilojen liikkeenjohdollista osaamista ja kehitetään riskien hallintaa. Parannetaan yhteistyömahdollisuuksia maatilojen välillä ja turvataan aloittavien maatilayritysten toimintaedellytyksiä. Hanke toimii alueellamme Kalajoella, Sievissä ja Reisjärvellä.

**Pohjois-Pohjanmaan
MAATILATALOUDEN TYÖOHJELMAN TOIMINTARAPORTTI
Ajalta 01.07.2001- 31.12.2001**

Heinäkuu 2001

Neuvottelu ja tutustuminen SPV-menestyvä maatila-hankkeeseen Oulun Maaseutukeskuksessa.

Osallistuminen Menestyvä Maaseutuhankkeen ohjausryhmän kokoukseen Oulaisissa.

Hankeneuvottelut metsäkeskuksessa ja TE-keskuksessa hankeasioista.

Koordinaattorit kokoontuivat kaksi kertaa heinäkuussa aiheina tiedottaminen ja ajankohtaiset hankeasiat.

Keskustelut useiden hankehakijoiden kanssa hankesuunnitelman sisällöstä hankkeita suunniteltaessa.

Koordinaattori oli lomalla 16.7- 20.7.2001.

Elokuu- 2001

Elokuussa valmisteltiin ja täydennettiin monia hankesuunnitelmia.

Osallistuttiin Laatuportaat- ohjausryhmän kokoukseen 9.8

Tehtiin juttu Rantalakeus-nimiseen lehteen työohjelmista 9.8
15.8.-16.8 osallistuttiin TE- keskuksen järjestämään koulutukseen Kalajoella, jossa esiteltiin työohjelmat. Mukana oli myös Etelä-Pohjanmaan TE- keskuksen maaseutuosaston väki.

Oltiin mukana Siikalatvan Seutukunnan maaseuturyhmän kokouksessa Piippolassa 17.8 kertomassa työohjelmien hankkeista.

18.-19.8 työohjelmat oli mukana TE- keskuksen osastolla Utajärvellä pidetyissä Maaseudun Mahdollisuudet -messuilla.

Maatilatalouden työohjelmien ohjausryhmän kokous pidettiin 22.8

Neuvottelu Lihakunnan hankkeista Kuopiossa 29.8

Työstettiin yhdessä TE- keskuksen kanssa työohjelmista linkit ja tiedot TE- keskuksen ja OAMK/luovan nettisivuille.

Syyskuu - 2001

Osallistuttiin Menestyvä Maaseutu-ohjausryhmän kokoukseen 5.9

Osallistuttiin Interrec- hankekoulutukseen Oulun yliopistolla.

Oltiin käynnistämässä lin seutukunnan maaseututiimiä 12.9 lissä.

17.9 koordinaattori osallistui Lihanautojen kasvatus kylmissä tiloissa hankkeen ohjausryhmän jäsenenä kokoukseen Ruukissa.

Neuvoteltiin Tyrnävän kunnan ja Oulun 4H piirin kanssa hanketyöstä. Oltiin mukana Luomu-tutkimusosan ohjausryhmän kokoukseen 25.9. Samoin Työtä Maasta ohjausryhmän kokoukseen 26.9.

Oltiin käynnistämässä Oulun seutukunnan maaseututiimin työskentelyä pitämällä asiasta neuvottelukokous 25.9 Vallinkorvassa.

Muutoin syyskuussa suunniteltiin tiedottamiseen liittyvää materiaalia yhdessä muiden työohjelmien kanssa:

- lehdet Maaviesti TE ja Me lehti, Yrittäjä-lehti

Samoin valmisteltiin työohjelmien lokakuussa tehtävää Brysselin ja Saksan matkaa ja siellä tarvittavaa materiaalia työohjelmista ja hankkeistamme.

Lokakuu- 2001

Lokakuun 3 päivänä pidettiin Ruukissa työohjelmien yhteinen info-tilaisuus, jossa paikalla oli kolmen paikallislehden edustajat.

8..10 oli koordinaattoripalaveri Pohjois-Pohjanmaan liitossa.

9.10 - 14.10 työohjelmat toteuttivat koulutus- ja tutustumismatkan Brysseliin ja Saksaan. Matkan aikana tutustuttiin EU:n päätöksentekoon ja Brysselissä oleviin edustustoihin.

Saksassa tutustuimme paikalliseen hanke- ja kehittämistoimintaan monissa eri paikoissa .Ohjelma oli tiivis mutta antoisa.

17.10 osallistuttiin lin seutukunnan maaseututiimin kokoukseen ja seutukunnan maaseutustrategian laatimiseen.

24. 10 osallistuttiin Ylivieskan seutukunnan maaseututiimin kokoukseen.

Lähetettiin työohjelmien yhteinen tiedote kaikille Pohjois-Pohjanmaan TE- keskuksen alueen viljelijöille. Tiedotteessa esiteltiin työohjelmien meneillään olevat hankkeet yhteystietoineen. Jakelu oli yhteensä 7 300 kappaletta.

Marraskuu 2001

1.11.2001 pidettiin maatilatalouden työohjelman järjestämänä hanketoiminnan ajankohtaispäivä Vallinkorvassa. Paikalla oli 37 hankevetäjää , maaseutusihteeriä ja hankeasioista kiinnostunutta. Tilaisuus oli ensimmäinen, mutta positiivisesta palautteesta johtuen ei viimeinen. Tarkoitus on järjestää niitä jatkossa 1-2 kertaa vuodessa.

Koordinaattori-palaverit pidettiin 07.11 ja 27.11.2001

Osallistuttiin 8.11 pidettyyn luomuseminaariin Haapavedellä.

Käytiin neuvottelu Oulun Yrityspalvelukeskuksen kanssa maaseututiimin toiminnan käynnistämisestä Ouluseudulla.

Osallistuttiin Oulussa 15.11. pidettyyn Paikannäyttäjä-tapahtumaan OAMK: n luonnonvara-alan yksikön osastolla.

26.11 osallistuttiin TE- keskuksen strategiapalaveriin ja 29.11 Luomupalaveriin esiselvityksen loppuunsaattamiseksi.

Käytiin neuvonpitoa hankehakijoiden kanssa usean uuden hankkeen työstämiseksi.

Joulukuu 2001

3.12.2001 osallistuttiin uuden maitoteknologian koulutuspäivälle Vallinkorvassa.

Käytiin neuvottelut Kuusamon kunnan/Koillismaan Kehittämiskeskuksen ja Taivalkosken kunnan kanssa 4.12.

5.12 osallistuttiin Maatalouden uudet näkymät seminaariin Ylivieskassa, jossa puheenvuoro työohjelmista.

Laatuportaat- ohjausryhmän kokous Oulussa 11.12.

Koordinaattori-palaveri Haukiputaalla 12.12.

Hankeneuvottelut Nivalassa 14.12 kunnan ja NHS-leaderin kanssa.

Käynnistettiin Pohjois-Pohjanmaan maaatilatalouden strategian numerotietojen päivitys, jonka merkeissä neuvottelu TIKE:n kanssa(MMM:n tietopalvelun kanssa Helsingissä 18.12.

Käytiin neuvotteluja useiden hanketoimijoiden kanssa uusista hankkeista, täydennettiin maksatushakemusta mm. tilintarkastuksella 12.12.. sekä aloitettiin jo vuoden 2002 toiminnan suunnittelu.

Yhteenveto 1.7.- 31.12.2001 maatilatalouden työohjelman osallistumisista eri tilaisuuksiin ja tapahtumiin . (Yhteensä 95 tilaisuutta)

Hankehakijat/ yritykset	38 kertaa
Kunnat/ seutukunnat	9 kertaa
Toimintaryhmät	3 kertaa
Oppilaitokset	4 kerta
Koulutustilaisuudet	6 kertaa
Muut (messut yms)	9 kertaa
Neuvottelut hankkeista TE-keskuksen kanssa	13 kertaa(+puh.neuv.)

Pohjois-Pohjanmaan maatilatalouden työohjelman
Toimintataportti ajalta 01.01.2002- 30.06.2002

Tammikuu 2002

Maksatushakemusten ja väliraporttien täyttäminen ohjausryhmän kokoukseen täytti päivät kuun alussa .
 Muu osa kuukaudesta meni eri tilaisuuksissa ja toiminnan-, sekä hankkeiden suunnittelussa.

Tilaisuudet joihin osallistuttu tammikuussa:

- 07.1 OAMK/luovan laatupäivään osallistuminen
- 08.1 Nurmiseminaari Syötekeskuksessa, jossa puheenvuoro työohjelmista
- 10.1 Maatilatalouden työohjelman ohjausryhmän kokous
- 14.1 Koordinaattoripalaveri
- 15.1 Hankepalaveri Pulkkilan kunnassa yhdessä MMM:n kanssa
- 15.1 Maaseutuverkko-palaveri Osakissa
- 17.1 Neuvottelu Raahen seutukunnan kanssa Raahessa
- 21.1 NHS-seutukunnan palaveri Nivalassa
- 23.1 TE-keskuksen ja työohjelmien hankepäivät Rokualla
- 24.1 " " "
- 28.1 MTK:n / Oulun 4H piirin neuvottelu
- 30.1 Koordinaattoripalaveri
- 31.1 Maaseudun tulevaisuus-seminaari Piippolassa jossa puheenvuoro

Helmikuu 2002

Helmikuussa monia hankkeiden suunnitteluun liittyviä asioita ja kierrettiin seutukunnissa kertomassa työohjelmien toiminnasta.

Myös kansanedustajia informoitiin hanketoiminnan kehittämiseen liittyvistä asioista ennen kaikkea kuntarahoituksen osalta, joka näyttää muodostuvan ongelmaksi jatkossa.

Ohjausryhmien kokouksia oli jo useita helmikuussa.

Helmikuussa aloitettiin kehittämiskeskustelut projektipäälliköiden kanssa.

Tilaisuudet joihin osallistuttiin helmikuussa:

- 01.2 Raahen seutukunnan maaseututiimin kokouksessa esiteltiin maatilatalouden työohjelman hankkeet ja asiat.
- 04.2 Koillismaan Kehittämiskeskuksen maaseututiimin kokouksessa esiteltiin maatilatalouden hankkeet ja toiminnan painopisteet.
- 05.2 Projektipääll.palaveri Alavieskassa ja luomupalaveri Ylivieskassa
- 11.2 Te-keskuksessa hankepalaveri
- 13.2 Projektipäällikköpalaveri Ruukissa
- 14.2 Hankepalaveri maaseutukeskuksessa
- 19.1 Hankepalaveri Vallinkorvassa ja kansaned.info Oulunsalossa
- 21.2 Laatuportaati ohjausryhmän kokous Oulussa
- 25.2 Koordinaattoripalaveri Pohjois-Pohjanmaan liitossa
- 26.2 Ylivieskan seutuk.maaseututiimin kokous/ Menest.Maaseutu ohj.ryhmän kokous
- 27.2 Lehtijutun tekeminen Oulun eteläiseen Oulaisissa/ projektipääl.palav. Kalajoella

Maaliskuu 2002

Maaliskuu kului ohjausryhmän kokouksissa, seutukuntarahoituksen selvittelyssä ja projektipäällikkö-keskustelujen pitämisessä. Uusia hankkeita työstettiin. Koordinaattori oli lomalla 04.03.- 08.03 välisen ajan.

Tilaisuudet joihin osallistuttiin maaliskuussa:

- 01.3 Ruokaperunan käyttölaadun hallinta-ohjausryhmän kokous Oulussa
- 11.3 Osallistuminen OAMK:n laatupäivään
- 12.3 Kokous Pohjois- Pohjanmaan liitossa
- 13.3 Lihautojen kasv.kylm.tiloissa –hankkeen ohjausryhmän kokous Ruukissa
- 14.3 Sääseuranta hankkeen ohj.ryhmä Kalajoella ja Työtä maasta .ohj.r Nivalassa
- 18.3 Koordinaattoripalaveri
- 19.3 Mansikanviljelijöiden hanketilaisuuspalaveri Ruukissa
- 21.3 Luomu 2006 ohjausryhmän kokous Ruukissa
- 25.5 Neuvottelu Oulun 4h –piirin kanssa
- 27.3 Hankeiltapäivä OAMK/ luovan oppilaille jossa hanketoiminnan esittelyä

Huhtikuu 2002

Huhtikuun aikana työstettiin uusia hakemuksia, osallistuttiin moniin tilaisuuksiin . Koordinaattori aloitti myös EU-hankevetäjäkoulutuksen, jossa koulutuspäivät olivat Tampereella.

Tilaisuudet joihin osallistuttiin huhtikuussa:

- 02.4 T & K työryhmän kokous Vallinkorvassa
- 03.4 Avomaan vihannesviljelyseminaari Haapavedellä,jossa puheenvuoro
- 04.4 Maatilatalouden työohjelman hankepäivä Ylivieskassa
- 08.4 Koordinaattoripalaveri Metsäkeskuksessa
- 10.4 Siikalatvan seutukunnan palaveri/ Lihakunta
- 11.4 Suonentieto Kuopio hankekirjanpito-ohjelman suunnittelua
- 12.4 T & K projektipalaveri Vallinkorva
- 15.4 Farmtechin seminaari Oulussa
- 16.4 EU-hankevetäjäkoulutus Tampereella
- 17.4 " " "
- 23.4 Maatilan yhtiöittäminen-seminaari Kempeleessä
- 26.4 Tillari-hankkeen ohjausryhmän kokous Oulussa

Toukokuu 2002

Ohjausryhmä piti työohjelman suunnittelupalaverin kuun alussa.

Toukokuussa käynnistettiin työohjelmien arviointiin liittyvät suunnittelu ja perustietojen keräys. Myös uusia hankkeita työstettiin ja alettiin työstämään maaatilatalouden strategian tarkasteluun liittyviä asioita. Hankevetäjäkoulutus jatkui ja päättyi.

Tilaisuudet joihin osallistuttiin toukokuussa:

- 02.5 Työohjelman ohjausryhmän kokous
- 06.5 Jalostuspalvelussa hankepalaveri Tillarista
- 07.5 MTK:ssa hankepalaveri ja TE-keskuksessa strategiapalaveri
- 08.5 Koordinaattoripalaveri Osakissa
- 10.5 Työohjelman esittelypalaveri Tyrnävän kunnan kanssa
- 13.4 Turkistarhaushankepalaveri Kalajoen kunnan kanssa/ MTK-Kokkola hankeasiat
- 16.5 Työohjelmien arviointipalaveri P-P liitossa Aluekehityssäätiön kanssa
- 17.5 Sadokkaan kanssa hankepalaveri
- 21.4 OAMK/luova/ Raahen yksikön hankepalaveri Raahessa
- 22.5 EU-hankevetäjäkoulutus Turussa
- 23.5 " " " jatkuu ja päättyy
- 27.5 Laatukselutuspäivä hanketoiminnasta Vallinkorvassa

Kesäkuu 2002

Kesän tulo vaikuttaa selvästi hanketoiminnan tapahtumiin jo kesäkuussa. Tilaisuuksia oli vähemmän. Työohjelma järjesti strategiataarkasteluun liittyvän perunaseminaarin Oulussa. Työohjelmien arviointiin liittyvät työt saatiin päätökseen.

Tilaisuudet joihin osallistuttiin kesäkuussa:

- 04.6 ESR –hankekoulutustilaisuus Osakissa
- 05.6 Koordinaattori-palaveri Vallinrannassa
- 06.6 TE-keskuksen maaseutuajaoston kokouksessa esittelemässä maatilatalouden hankkeita
- 07.6 Hankkeen suunnittelupalaveri Pohjolan Maidolla Haaapavedellä
- 07.6 Menestyvä Maaseutu ohjausryhmän kokous Ylivieskassa
- 12.6 Maatilatalouden / elintarv.työohjelmien hankepäivät Rokualla
- 13.6 Hankepäivät jatkuvat
- 14.6 Laatuportaati –hankkeen ohj.ryhmän kokous Oulussa/ Oulun maaseututiimin kok..
- 17.6 Tutustuminen Ylä-Savon hanketoimintaan Sonkajärvellä
- 20.6 Työohjelman järjestämä perunaseminaari Oulussa
- 28.6 Oulun seutukunnan maaseututiimin kokous Oulussa

Pohjois-Pohjanmaan

Maatilatalouden työohjelman toimintaraportti ajalta 1.7.2002 -31.12.2002

Heinäkuu 2002

Heinäkuu on hanketoiminnassa hiljaista yleensä hiljaista aikaa. Heinäkuun alkupuoli kului eri hankkeiden valmistelussa ja työohjelmaprojektin kirjanpidon ja toimintasuunnitelman laatimisessa. Koordinaattori oli vuosilomalla 15.07 - 09.08.2002 välisen ajan.

Tilaisuudet ja tapahtumat mihin osallistuttiin heinäkuussa:

- 02.07 Hankepalaveri Oulun 4h-piirin kanssa
- 05.07 Koordinaattoripalaveri
- 08.07 Hankepalaveri Maasykkeen kanssa Tyrnävällä
- 11.07 Perunapalaveri Keskolla

Elokuu 2002

Lomien jälkeen käynnistyi tiivis tilaisuuksien ja ohjausryhmä-kokousten sarja, joka jatkui aina syyskuun loppuun saakka. Maakunnallista perunahanketta jatkosuunniteltiin Oulussa ja Farmtech alkoi työstämään sitä hankkeen muotoon. Työohjelman jatkosuunnitelman laatiminen aloitettiin. Siinä oli hyvänä apuna Aluekehityssäätiö Farin tekemä työohjelmien ulkopuolinen arviointi.

Tapahtumat ja tilaisuudet mihin osallistuttiin elokuussa:

14.08	Projektipalaveri Rokualla ja rantamaisema-hankeretki Siikajoella
15.08	Maaseutukeskusten luomupalaveri Kalajoella
16.08	Perunaseminaari teknologiakylässä
19.08	Koordinaattoripalaveri
20.08	Oulun 4h-piirin hankepalaveri
21.08	Menestyvä Maaseutu-ohjausryhmän kokous
22.08	Maa- Voi- Hyvin ohjausryhmän kokous Kalajoella
27.08	EU-rahoituskoulutus Haapajärvellä

Syyskuu 2002

Syyskuussa pidettiin työohjelman ohjausryhmän kokous, jossa linjattiin ja keskusteltiin työohjelman jatkosuunnitelmaa arvioinnin käsittelyn jälkeen. Todettiin, että kaikki hanketoimijatahot ovat yksimielisesti työohjelmien toiminnan jatkamisen kannalla ainakin vuoden 2004 loppuun saakka. Samalla todettiin myös että maatilatalouden työohjelmassa on kuluja kertynyt arvioitua vähemmän, joka mahdollistaa toiminnan vuonna 2003 säästyneillä varoilla. Työohjelmien yhteiset hankekoulutuspäivät pidettiin Raahessa

Tilaisuudet ja tapahtumat joihin osallistuttiin syyskuussa:

03.09	Ohjausryhmän kokous Vallinkorvassa
04.09	lin seutukunnan maaseututiimin kokous Kuivaniemellä
05.08	Tillarin ohjausryhmän kokous Oulussa
06.09	Työohjelmien arviointiseminaari Muhoksella
10.09	Muovihankkeen suunnittelupalaveri II Micropoliksella
11.08	Koordinaattoripalaveri
13.09	Perunahankkeen suunnittelupalaveri Vallinkorvassa
14.09	Luomumarkkinat Ruukissa
17.09	Työtä maasta ohjausryhmän kokous Nivalassa
18.09	Luomu 2006/ Lihautojen kasv.kylmissä tiloissa ohjausryhmien kokoukset
19.09	Työohjelmien EMOTR- hankepäivät Raahessa
20.09	" " " "
24.09	Luento agrologi-opiskelijoille Vallinkorvass hankeasioista
25.09	Koordinaattoripalaveri ja Ympäristötietoinen turkistarhaaja ohjausryhm.kok
26.09	Raahen seutukunnan maatilat muutoksessa ohjausryhmän kokous

Lokakuu 2002

Lokakuun alkupuoli kului tiiviisti eri tapahtumissa. Työohjelma oli mukana MTK: Pohjois-Pohjanmaan alueen pj ja siht. neuvottelupäivillä kertomassa hankeasioista. Aikaa käytettiin myös toiminnan jatkosuunnitteluun ja tiedottamiseen seutukunnille tulevan vuoden hankerahoitustarpeista. Hankkeista kertova kirje lähetettiin kaikille Pohjois-Pohjanmaan aktiivituloille. Loppukuun meni koordinaattorilla sairaslomalla sairastettaessa flunssan jälkitauteja .

Tapahtumat ja tilaisuudet joihin osallistuttiin:

01.10	Hankepalaveri Siikalatvan seutukunnassa Piippolassa.
02.10	Laatutilat 9001 ohjausryhmän kokous Oulussa
09.10	Koordinaattoripalaveri. MTK:n neuvottelupäivät Hki
10.10	MTK:n puh.johtajien ja siht. neuvottelupäivät Helsingissa
11.10	" " " "
31.10	Oraksen ja työohjelmien tiedotusseminaari Ruukissa

Marraskuu 2002

Marraskuussa oli useita ohjausryhmien kokouksia ja käytiin neuvotteluja hankeasioista seutukuntien kanssa. Myös koordinaattorin ja projektipäälliköiden väliset kehittämiskeskustelut aloitettiin loppukuusta. Työohjelman jatkosuunnitelma valmisteltiin ja muutoshakemus toimitettiin TE- keskuksen. Maatilatalouden teemapäivä pidettiin Koivikossa. Mukana oli 64 osanottajaa. Puhujina mm. Prof. Kyösti Pietola MTT:stä ja joht. Markku Suojanen MTK:sta. Tilaisuuden järjestivät maatilatalouden työohjelma ja PP:nmaan liitto. Tilaisuus sai hyvän palautteen.

Tapahtumat ja tilaisuudet, joihin osallistuttiin :

05.11	Kehitt .kesk. TE- keskus/ työohjelma
08.11	Maaseututiimien puheenjohtajien neuvottelupäivä Vallinkorvassa
11.11	Koordinaattoripalaveri
12.11	Laatutilat 9001 ohjausryhmän kokous
14.10	Maatilatalouden strategiaseminaari Koivikossa
20.11	Luontoyrittäjyysseminaari Oulussa
25.11	Raahen seutukunnan ohjausryhmän palaveri
26.11	Siikalatvan seutukunnan kanssa neuvottelu
27.11	Siikalatvan seutukunnan maaseututiimin kokous
28.11	Työohjelmien hankepäivä Ruukissa
29.11	Ohjausryhmän suunnittelukokous Vallinkorvassa

Joulukuu 2002

Joulukuussa jatkettiin projektipäälliköiden kanssa kehitt. keskusteluja. Osallistuttiin ohjausryhmän kokouksiin ja käytiin useita neuvotteluja seutukuntien ja aluekeskusten kanssa. Uusien hankkeiden suunnittelukokouksia pidettiin.

Tapahtumat ja tilaisuudet joihin osallistuttiin:

02.11	Maa- Voi- Hyvin hankkeen ohjausryhmän kokous
04.12	Muovihankkeen suunnittelupalaveri
05.12	NHS- seutukuntapalaveri/projektikokous Nivalassa
09.11	Työohjelman hankepäivä Vallinkorvassa
10.11	Laatuportaat- ohjausryhmän kokous Oulussa
13.12	Hankeneuvottelu Pohjois-Pohjanmaan liitossa
17.12	Sääseuranta-hankkeen loppukokous Kalajoella
18.12	Oulun etel. aluekeskuksen tilaisuus Ylivieskassa
18.13	Maatalouden uudet teknologiat ohjausryhmä Haapajärvellä
19.12	Koordinaattoripalaveri

Pohjois-Pohjanmaan maatilatalouden työohjelma

TOIMINTARAPORTTI AJALTA 01.01.2003- 30.06.2003

Yhteenveto

Jakson aikana käynnistyi maatilatalouden työohjelman alueella yhteensä 4 kpl uusia hankkeita. Vuoden alussa hankkeita oli toiminnassa 19 kpl ja jakson lopussa 30.06.2003 hankkeita oli 23 kpl. Kevään 2003 aikana työohjelmat piti alueemme jokaisessa seutukunnassa yhteisen hankepäivän, jonka aikana esiteltiin kyseisen seutukunnan alueella toimivat hankkeet. Yleisömäärä tilaisuuksissa vaihteli 20 ja 50 välillä ja yhteensä yleisöä oli tilaisuuksissa yhteensä noin parisataa. Tiedotus ja verkostoitumismielessä tilaisuudet puolustivat paikkaansa.

Työohjelman toimesta yhteistyössä MTK:n kanssa tehtiin kaikille Pohjois-Pohjanmaan ja osittain Keski-Pohjanmaan alueen aktiivituloille yrittämiseen liittyvä kysely. Tämän kyselyn tulosta tullaan käyttämään maaseutuyrittämistä tukevan kehittämishankkeen pohjana mietittäessä sen painopistealueita.

Tammikuussa saatiin TE-keskuksesta hyväksymispäätös työohjelman jatkohakemukselle, jossa maatilatalouden työohjelman hankeaikaa jatkettiin aikaisemmalla rahoituksella aina 31.12.2003 saakka. Tätä ennen tullaan tekemään TE-keskukselle hakemus maatilatalouden työohjelman toiminnan rahoittamiseksi ainakin 15.04.2005 saakka.

Koska seutukunta ja kuntarahoitusta on varsinkin Oulun seutukunnan alueella osalle hankkeista ollut vaikea saada, ovat maakunnan keskeiset hanketoimijat lähestymässä Oulunseudun seutuhallitusta asiaa käsittelevällä kirjeellä, jotta asiaan saataisiin parannusta.

Samoin työohjelma on ollut työstämässä yhteistä tapahtumakalenteria, johon koulutuksen ja tilaisuuden järjestäjät voivat merkitä suunnittelemansa tilaisuuden. Ja samalla varmistua ettei päällekkäisiä tilaisuuksia ole samalle ajalle. Se otetaan käyttöön syyskaudella Työohjelman ohjausryhmää täydennettiin, niin että jokaisesta seutukunnasta on edustus ohjaustyhmissä.

Jakson aikana saivat rahoituspäätöksen seuraavat hankkeet:

- Maaseudun osaamisverkosto ORAS
- Mansikanviljely kannattavaksi Pohjois-Pohjanmaalla esiselvitys
- NHS-seutukunnan maaseutuyrittäjyyden edistämishanke
- Siemenperunan laatu hallintaan- hanke

Päätyneitä hankkeita jakson aikana ei ollut, mutta vuoden 2003 loppuun mennessä tulee päättymään seitsemän hanketta, ellei jatkoaikaa niille haeta ja myönnetä..

Seuraavassa tärkeimmät tapahtumat kuukausittain:

Tammikuu 2003

Tammikuussa maatilatalouden hanketoimijat osallistuivat Syötekeskuksessa järjestettyyn nurmiseminaariin. Tavoitteena oli tutustua tarkemmin maakunnan neuvojaväkeen ja tiedottaa hanketoiminnasta neuvojen kautta jatkossa entistä paremmin.

Työohjelmat järjesti hanketoimijoille yhteiset hankepäivät Oulussa 28.1.-29.2. tammikuuta yhdessä TE-keskuksen maaseutuosaston kanssa.

Tapahtumat ja tilaisuudet mihin osallistuttiin tammikuussa:

- 08-09.01 Nurmiseminaari Syötekeskuksessa Pudasjärvellä
- 20.01 Oulun eteläisen maaseututiimin kokous Haapavedellä
- 22.01 Koordinaattoripalaveri metsäkeskuksessa
- 28-29.01 Hankepäivät Oulussa
Ohjausryhmien kokouksia 1 kpl

Helmikuu 2003

Helmikuussa suoritettiin työohjelman tilintarkastus, pidettiin ohjausryhmän kokous ja valmisteltiin loppuvuoden maksatushakemus TE-keskukseen. Seutukunnalliset hankepäivät alkoivat Piipolassa.

Tapahtumat ja tilaisuudet mihin osallistuttiin helmikuussa:

- 05.02 Koordinaattoripalaveri
- 07.02 Siikalatvan seutukunnan strategiaseminaari Piipolassa
- 12.02 Työohjelman ohjausryhmän kokous
- 17.02 Siikalatvan seutukunnan hankepäivä Piipolassa
- 18.02 Luento agrologiopiskelijoille
- 28.02 Luento agrologiopiskelijoille
Ohjausryhmien kokouksia 5 kpl

Maaliskuu 2003

Maaliskuu on ohjausryhmien kokouskuukausi. Kuukauden aikana pidettiin seutukunnallisia hankepäiviä 4 kpl ja osallistuttiin TE-keskuksen järjestämille Yrityssensseille Oulussa, jossa luento maatilatalouden hankkeista. Monia uusia hankkeita työstettiin kuukauden aikana.

Tapahtumat ja tilaisuudet mihin osallistuttiin maaliskuussa:

- 11.03 Hankeluento Ruukin maaseutuoppilaitoksessa
- 13.03 Ylivieskan stk:n hankepäivä Ylivieskassa
- 18.03 Yrityssenssit Oulussa
- 19.03 NHS-seutukunnan hankepäivä Haapajärvellä
- 26.03 Oulun seutukunnan hankepäivä Limingassa
- 27.03 Siikalatvan seutukunnan hankepäivä Haapavedellä
Ohjausryhmien kokouksia 5 kpl.

Huhtikuu 2003

Huhtikuussa jatkettiin edelleen seutukuntien hankepäiviä ja työstettiin uusia hankkeita. Työohjelmat teettivät 4-sivuisen lehtiesitteen Suomalainen maaseutu-lehteen ja painatettiin samalla työohjelmien yhteisesite Farmari- näyttelyä varten.

Tapahtumat ja tilaisuudet mihin osallistuttiin huhtikuussa:

- 08.04 Oulunkaari stk:n hankepäivä lissä
- 09.04 Puuenergia-päivät Haapajärvellä
- 03.04 Tutust. Pohj.-Savon Te-keskuksen .hanketoimintaan
- 24.04 Koillismaan stk:n hankepäivä Kuusamossa
- 29.04 MTK:n Pohjois-Pohjanmaan liiton vuosikokous Oulunsalossa

Toukokuu 2003

Toukokuussa laadittiin ja lähetettiin Pohjois-Pohjanmaan kaikille aktiivituloille yrityskysely tulevan hanketarpeen kartoittamiseksi. Vastauksien yhteenvedo valmistunee kesäkuun loppuun mennessä. Muutoin toukokuussa valmisteltiin uusia hankekokonaisuuksia ja osallistuttiin moniin hankeneuvotteluihin ja ohjausryhmän kokouksiin.

Tapahtumat ja tilaisuudet mihin osallistuttiin huhtikuussa:

- 06.05 Menestyvä Maaseutu ohjausryhmän kokous
- 12.05 Perunapalaveri ja ohjausryhmän kokous SPK:lla
- 14.05 Työohjelman hankepäivä Kalajoella
- 16.05 Koordinaattoripalaveri PP-liitossa
- 20.05. Hankepalaveri ja koordinaattori kokous TE-keskuksessa
- 26.05 EU-hankerahoituskoulutus Oulussa
- 28.05 Raahen maatilat muutoksessa ohjausryhmän kokous Ruukissa

Kesäkuu 2003

Kesäkuussa laadittiin kirje Oulun seutuhallitukselle kuntarahoituksesta. Kirje luovutetaan elokuussa seutuhallitukselle.

Perunarannikko-alueen perunanviljelijöille ja yhteistyötahoille pidettiin Ruukissa MTT:llä perunaseminaari tulevan perunahankkeen kartoittamiseksi.

Farmari-näyttelyyn valmistautuminen osaston suunnitteluineen käynnistyi kesäkuussa. Ohjausryhmien kokoukset jatkuivat . Yrityskyselyn vastauksien (600 kpl) käsittely ja yhteenvedon laatiminen alkoi. Tekijänä agrologiopiskelija Pia Kekkonen.

Tapahtumat ja tilaisuudet mihin osallistuttiin huhtikuussa:

- 04.06 Luomukeko-hankkeen ohjausryhmän kokous Oulussa
- 04.06 Laatuportaat-hankkeen ohjausryhmän kokous Ylivieskassa
- 13.06 Koordinaattori-palaveri Te-keskuksen väen kanssa Oulussa
- 17.06. Työohjelman järjestämä perunaseminaari Ruukissa
- 25.06 Menestyvä maaseutu-ohjausryhmän kokous Merijärvellä
Ohjausryhmien kokouksia 4 kpl

Yhteenvedo 01.01.- 30.06.2003 osallistumisista ja tilaisuuksista

Hankehakijat/Yritykset	25 kertaa
Yleisötilaisuudet	10 kertaa
Kunnat/ seutukunnat	7 kertaa
Ohjausryhmien kokoukset	19 kertaa

Oppilaitokset(luentoja)	3 kertaa
Koulutustilaisuudet	5 kertaa
Koordinaattori/TE-keskuspalav.	8 kerta
Muut	3 kertaa
Yhteensä	79 tilaisuutta

Pohjois-Pohjanmaan maatilatalouden työohjelma

TOIMINTARAPORTTI AJALTA 01.07.- 31.12.2003

Yhteenveto

Työohjelman viimeinen puolivuotisjakso alkoi lomien jälkeen Farmari-näyttelyssä, jonne maatilatalouden työohjelma oli järjestänyt kehittämishankkeille yhteisen osaston jossa oli samalla itse mukana tällä osastolla ja puolet ajasta OAMK/luovan osastolla. Näyttelyssä kului neljä helteistä päivää. Oulu-hallissa olevilla osastoilla kävi varsin paljon näyttelyvieraita.

Syyskauden aikana työstettiin eri seutukunnissa maaseutuyrittäjyyden kehittämishankkeita tavoitteena saada käyntiin jokaisessa seutukunnassa sellainen toimintaan. Tähän tavoitteeseen tultaneen pääsemään riippuen tietenkin rahoittajan tekemistä päätöksistä. Yhteensä kehittämishankkeita oli toiminnassa vuoden 2003 lopussa 26 kappaletta.

Paljon aikaa kului eri ohjausryhmän kokouksissa koska koordinaattori kuuluu yhteensä 17 eri ohjausryhmään. Oulun eteläisellä aluekeskusohjelma- alueella työstettiin yhteistä maaseutu strategiaa, joka valmistuu alkuvuodesta 2004.

Työohjelmahankkeen loppuraportin laatiminen ja jatkosuunnitelman ja hakemuksen täyttäminen vei oman aikansa. Maatilatalouden työohjelma haki uutta jatkosuunnitelmaa ajalle 1.1.2004- 15.4.2005, mutta saimme juuri ennen joulua tiedon, että TE- keskus on tehnyt siitä kielteisen päätöksen. Niinpä maatilatalouden työohjelman toiminta päättyy virallisesti 31.12.2003.

Seuraavassa tapahtumat jakson aikana, johon työohjelma on osallistunut:

Heinäkuu 2003

Koordinaattori oli vuosilomalla 01.07.- 25.07.2003 välisen ajan ja loppupäivät kuluivatkin Farmari-näyttelyn järjestelyissä ja itse näyttelyssä.

Elokuu 2003

Farmari-näyttelyssä kuluivat ensimmäiset päivät ja sen jälkeen alkoikin varsin tiivis hanketoiminnan kausi. Yrittäjyyskyselyn yhteenveto valmistui myös elokuun ensimmäisten viikkojen aikana. Seutukuntakohtaisten yrittäjyys hankkeiden suunnittelukierros käynnistyi. Ohjausryhmän kokouksia oli 4 kpl.

Tärkeimmät tapahtumat joihin maatilatalouden työohjelma osallistui:

01.-03.	Farmari –näyttely
08.08.	Peruna-rannikko-hankkeen tilaisuus MTT-Ruukissa
14.08.	Oulun seutuhallitukselle info maatilatalouden hankeasioista
27.08	MMM:n alueseminaari Kempeleessä

Syyskuu 2003

Syyskuussa jatkui hankkeiden tiivis suunnitteluprosessi. Työohjelma valmisteli alkuvuoden maksatushakemukseen kuuluvat asiat ohjausryhmän kokouksineen. Ohjausryhmän kokouksia oli yhteensä 10 kpl. Tapahtumakalenteri otettiin käyttöön.

Tärkeimmät tapahtumat ja tilaisuudet mihin osallistuttiin:

01.09	Raahen seutukunnan maaseuturyhmän kokous
04.09	Suomalainen Maaseutu-lehden haastattelu lehteen tapahtumakalenterista
17.09	Oulunkaari- seutukunnan yrityshankkeen tilaisuus Sanginsuussa

Lokakuu 2003

Lokakuussa oli maaseutuyrittäjyys monella tapaa esillä. Oli maaseutuyrittäjyys-seminaari Syötteellä ja oli monia seutukuntien yrittäjyys Hankkeiden tilaisuuksia. Koneurakointi ja yrittäjyyskysely kiinnosti monia tahoja. MM. Maaseudun Tulevaisuus teki siitä lokakuussa artikkelin. MTK:n neuvottelupäivillä kävin puhumassa hankeasioista.

Tärkeimmät tapahtumat joihin osallistuttiin:

01.10	EU-rahoituskoulutus Ylivieskassa
02-03.10	Maaseutuyrittäjyysseminaari Syötteellä
07.10	MTK:n puheenjohtajien ja siht. neuvottelupäivät Oulussa
08.10	Oulun eteläisen strategiaseminaari Haapavedellä
28.10	NHS-seutukunnan maaseututiimin kokous Nivalassa
30.10	Oulunkaaren maaseututiimin kokous Utajärvellä

Marraskuu 2003

Marraskuussa alkoi loppuraportin laatiminen ja uuden hankesuunnitelman tekeminen hakemusvaiheeseen. Rahoittajan, eli TE-keskuksen kanssa hiottiin uuden suunnitelman tärkeimmät kehittämiskohteet. Uusi hankehakemus jätettiin rahoittajalle. Ohjausryhmän kokouksia 4 kpl. Oulun eteläisen aluekeskusstrategia työskentely jatkui.

Tärkeimmät tilaisuudet joihin osallistuttiin:

05.11	Strategia-seminaari Haapavedellä
25.11	Ylivieskan maaseututiimin kokous
26.11	Kylmäkasvatusseminaari Kempeleessä

Joulukuu 2003

Loppuraportin laatiminen oli joulukuussa ajankohtainen. Työohjelman ohjausryhmä piti suunnittelukokouksen 17.12. Vallinrannassa. Samalla käytiin läpi alustava loppuraportti. Koordinaattori osallistui Maatalouden sivutuotteista liikennepolttoaineiksi –hankkeen ohjausryhmän kanssa opintomatalle Ruotsiin, jossa tutustuttiin erilaisiin bio-polttoainelaitoksiin. Maatilatalouden työohjelma järjesti hankepäivän Kokkolassa, jossa omien asioiden lisäksi kuultiin Etelä-Pohjanmaan ja ministeriön edustajia. Viimeisenä päivänä ennen joululomaa saatiin kielteinen päätös jatkohakemukseen.

Tärkeimmät tapahtumat, joihin osallistuttiin joulukuussa:

- 01.12 Raahen seudun maatilat muutoksessa ohjausryhmän kokous
- 03.12 Työohjelman hankepäivä Kokkolassa
- 04.12 Luomu-seminaari Ruukissa
- 09.12 Laatuportaat-hankkeen ohjausryhmän kokous
- 10.12 Ruotsissa tutustumassa biopolttoaine-laitoksiin
- 11.12 Samoin
- 12.12 Paluu Ruotsista
- 17.12. Työohjelman ohjausryhmän kokous

MUISTIO POHJOIS-POHJANMAAN TYÖOHJELMIEN TUTUSTUMISMATKASTA 9.10.–14.10.2001 BELGIAAN JA SAKSAAN

Mukana olijat:	Kaisa Uusioja, Sonja Manssila Maria Isolahti Veikko Kallio Kari Moilanen	Kylien työohjelmat Elintarviketyöohjelma Metsätalouden työohjelma Maatilatalouden työohjelma vientiasiamies Oulun eteläinen, tulkki
----------------	--	---

Matkan tavoitteet:

1. Tutustua EU:n päätöksentekoon ja Eu:ssa oleviin suomalaisiin henkilöihin.
2. Tutustua Saksan maaseutuun ja siellä olevaan hanketoimintaan.
3. Saada uusia ideoita toimintatavoista ja hankkeista
4. Tutustua mahdollisiin yhteistyön mahdollisuuksiin Saksan ja Suomen hanketoiminnan välillä
5. Työohjelmien ja koordinaattoreiden kansainvälistyminen

Maanantai 8.10.

Maria Isolahti tapasi Nordrhein-Westfalenin kansanedustajan Clemens Pick:n Kälviällä, missä hän oli kahden muun saksalaisen kanssa hirvimetsällä. Keskustelimme mahdollisista yhteistyöhankkeista mm. suomalaisen puun myynnin edistämiseksi. Herra Pick totesi, että suurin syy puun vähäiseen arvostukseen esim. rakentamisessa on puun ominaisuuksien vähäinen tunteminen. Saksassa ei ole lainkaan insinööri-koulutusta mekaanisen puunjalostamisen alalta. Arkkitehtien koulutuksessa puuta ei juuri käsitellä. Saimmekin joukon hyviä yhteystietoja mm. koulutusyhteistyön ja yritys-yhteis-työn virittämiseksi, metsänomistajien koulutushankkeiden suunnittelemiseksi ja jopa muutamien rahastojen yhteystietoja, joiden kautta kehittämishankkeita voidaan rahoittaa.

Tiistai 9.10.2001

Lento Oulusta Tukholman kautta Brysseliin, jonne saavuimme noin klo 16.00 Majoittuminen keskustassa olevaan hotelli Embassyyn. (Hotellin omisti suomalainen Vesa Palokari.) Tutustuminen Brysselin turistikauppaliikkeisiin, erityisesti elintarviketuoteihin. Huomioitavaa oli paikallisten elintarvikkeiden suuri määrä sekä näkyvyys. Pienellä alueella oli useita erikoisliikkeitä, joissa myytiin yksinomaan paikallisia juustoa, makkaravalmisteita, suklaata sekä leipomotuotteita. Paikallinen väestö käytti runsaasti pieniä kahviloita, puoteja sekä kauppoja

yksittäisen aterian korvauspaikkana. Täytetyt voileivät, patongit sekä paikallinen pikaruoka (vohvelit, voileivät) oli tyypillinen lounasvaihtoehto.

Iltaruokailuvaihtoehtoja oli runsaasti. Paikallista ruokaa ei löytynyt helposti turisteille suunnatun tarjonnan alta, mutta tarjottu ruoka oli kohtuullista italialaispainotteista ja vastasi Suomen hintatasoa. Paikallista olutkulttuuria löytyi kaikkialta. Kaupoissa oli valikoimina kymmeniä Belgiassa valmistettuja olutlaatuja sekä iltapaikoissa juomalistalta pystyi valitsemaan erikoisuuksia runsaasti. Belgialaiset ovat ylpeitä olutkulttuuristaan ja panimoita on maassa satoja.

Keskiviikko 10.10.2001

Aamupalan jälkeen lähdimme kaupungille ja saavuimme EU-parlamenttiin klo 12.00. Siellä meitä oli vastassa EU-parlamentin jäsenen Samuli Pohjamon avustaja Jouni Lind. Tutustuimme EU-parlamenttiin ja siellä oleviin suomalaisiin avustajiin, jonka jälkeen söimme parlamentissa lounaan jonka tarjosi Samuli Pohjamo. Samalla keskustelimme ajankohtaisista EU:n maaseudun kehittämisasioista hänen ja avustajiensa Jouni Lindin ja Raimo Holsterin kanssa. Pohjamo pyysi meiltä muiston hanketoiminnan kehittämisasioista, joka on siellä juuri käsittelyn alaisena. EU-parlamentista siirryimme klo 15.00 Länsi- Suomen aluetoimistoon, jossa johtaja Eija Nylund ja Kari Hietala kertoivat toimiston työskentelystä ja tavoista. Toimisto on ollut siellä 6 vuotta. Se tarjoaa Länsi-Suomen yrittäjille kontaktiverkostonsa käyttöön ja auttaa uusia yrityksiä vientiasioissa. Sen jälkeen oli vuorossa klo 16.00 Suomen edustusto Brysselissä, jossa Suomen maataloushallinnon asiantuntija EU:ssa Risto Artjoki kertoi EU:n maatalouspolitiikan ajankohtaisista asioista noin tunnin ajan. MM. EU:n laajentuminen maksaa EU:lle n.10 mrd markkaa. Samoin hän uskoi, että hanketoiminta jatkuu vielä 2006 jälkeenkin myös tavoite 1 – alueella. Sen jälkeen vientiasiamies Kari Hietala esitteli Brysselin kaupunkia ja sen historiaa.

Torstai 11.10.2001

Klo 10.20 lähdimme junalla Brysellistä ja menimme Kölnin kautta n.120 km Kölnin eteläpuolella sijaitsevaan Nettersheimin kuntaan, jossa on Oulun eteläisellä seutukunnalla lähinnä puualan vientiyrityksiä palveleva hirsinen Suomi-talo, jossa voidaan pitää erilaisia esittelytilaisuuksia. Majoituimme kahteen eri puolilla kylää sijaitsevan omakotitalon yläkertaan.

Illalla klo 19.00 kävimme ruokailemassa paikallisessa italialaisravintolassa, jossa samalla kunnan poliittinen pormestari Brigitte Krause esitteli kuntaa ja sen toimintoja seuraavasti:

Kunnassa on noin 8500 asukasta, jotka käyvät suurelta osin muualla töissä, koska kunnassa ei ole suuria teollisuuslaitoksia. Lisäksi illan teemana oli kylien kehittäminen Nettersheimissä: Kylien kehittämisessä 2–4 vuotta on liian lyhyt aika, suunnittelujaksojen tulisi olla pitempiä. Nettersheimiin kuuluu 11 kylää. Nettersheimin 4 kylää on ollut pilottikylinä alueellisessa hankkeessa, johon kuuluin yhteensä 7 kylää. Loput kolme kylää oli Dysselforfin pohjoispuolelta. Alueellinen hanke on ollut nimeltään Kylän tulevaisuuden kehittämistoiminta, kylämarkkinointi. Hanke aloitettiin yhteisellä kylätilaisuudella, ja lisäksi tehtiin kyläkysely, johon vastasi vain 14 % kyläläisistä. Jokainen kylä sai selville omat heikkoutensa. Seuraavassa tapaamisessa perustettiin omat tiimit, jotka lähtivät ratkaisemaan omia heikkouksiaan. Samalla määriteltiin tavoitteet ja vastuutettiin sekä aikataulutettiin. 3 kk oli aikaa saada selville keinot. Tärkeintä oli sanoa kyläläisille, että he ovat itse määritelleet heikkoudet, joten heidän tulisi itse löytää myös ratkaisut.

Prosessia veti koko ajan ulkopuolinen puheenjohtaja, joka hallitsi menetit. Ko. asia on hyvinkin merkityksellinen, jotta saadaan hyvä lopputulos. Lopputulokseksi saatiin kehittämialueet, joita

olivat liikenne, business, työllisyys, matkailu, ruokailu, vanhusten ja lasten hoiva, kyläkuva, luontokuva, asuminen, vapaa-aika, yhdistysten yhteistyö. Sitten kunkin osa-alueen tiimit määrittivät käytännön toimenpiteitä omalta alueeltaan:

Liikenne: Juna piti saada pysähtymään kerran tunnissa Nettersheimissä, joten tiimi kävi ko. asiasta viranomaisneuvottelut, ja lopputuloksena oli, että juna pysähtyy kerran tunnissa.

Matkailu: Pyritään tekemään paketteja eli hyvä ruokapaikka ja majoitusyrittäjä yhteistyössä, lähiruoka-ajattelu. Esim. Martinin hanhi -markkinat, paikalliset käsityö- ja joulumarkkinat. Vuosi pyritään täyttämään erilaisilla tapahtumilla, mikä vetää ihmisiä kauempaakin.

Kyläkuva: Eri alueiden hoitaminen on määritelty eri yhdistyksille, mistä kunta maksaa. Luontokuva: korjattu yksittäisiä omakotitaloja mm. suojelukohteisiin saatu maakuntarahaa ja kunnalla oma tukiyhdistys ko. tarkoituksiin. Taimitarhalta jaettu kunnan avustuksella kasveja ilmaiseksi uusille asukkaille, seuraavana vuonna joutuneet maksamaan osan hinnasta, mikäli tarvinneet lisää kasveja. Ko. asia on koskenut kotimaisia taimia. Tällä toimenpiteellä on saatu kyläkuva kaunistettua ja viihtyisyyttä lisättyä. Koululaiset ovat tehneet istutustyöt ja saaneet siitä pienen korvauksen.

Asuminen ja vapaa-aika: Tonttipolitiikka on muodostettu sellaiseksi, että saadaan juuri sellaisia perheitä kuin kullekin kylälle halutaan. Mikäli hakijana on ollut nuoria perheitä, niin tonteista on saanut lapsialennuksen. Saatiin 40 uutta lapsiperhettä. Tonttikoko n. 500 m² hintaan riippuen lapsiluvusta 210-420 mk/m²

Yhteistyö: Esimerkiksi nuorisotilan rakentamiseen nuoret itse ovat osallistuneet, toisessa kylässä tehtiin kylätalo, jossa kyläläiset voivat käydä syömässä.

Pilottiprojektista saa lisätietoja osoitteesta www.dorfwettbewerb.de. Projektin arvioitsi ulkopuolinen arvioija, mikä nosti esiin myös tehdyt virheet.

Kokonaisuutena kunnassa oli kylien kehittämisspolitiikka hyvin aktiivista. Se ei perustunut juurikaan kylien rahalliseen tukemiseen vaan kunta pyrki toiminnallaan aktivoimaan kylien asukkaat itse kehittämään omaa asuinympäristöään.

Perjantai 12.10.2001

Klo 10 alkaen tutustuttiin luontokeskukseen, johon oli tulossa Suomalainen puuosaamiskeskus. Siellä myytiin myös paikallisia tuotteita ja kerrottiin alueen matkailusta. Luontokeskuksessa luodaan kaupunkilapsille elämyksiä: esim. yöpymistä heinäladoissa, lehmien lypsämistä maataloilla jne. mm. Kölnistä käy siellä paljon lapsia. On olemassa kummimaatilat taajamien lapsille, joissa he voivat käydä hoitamassa eläimiä ja tutustumassa maatalon töihin. Heillä on meneillään kummitila-projekti, jossa Ruhrin alueen 9lk:n lapset tulevat maataloille 2 viikoksi harjoittelemaan maataloustöitä.

Luontokeskukseen tutustumisen jälkeen paikallisten maatalousnaisten (vrt. Maa- ja kotitalousnaiset) edustajat kävivät kertomassa omasta yritystoiminnastaan.

Rosemarie Klinkkenhammer kertoi, että 12 kylän naista perusti 2 vuotta sitten yrityksen jonka liikeideana on valmistaa paikallisesti viljellyistä marjoista ja hedelmistä jatkojalostustuotteita. Jalostustoimintaa harjoitetaan elintarvike-lainsäädännöllisesti hyväksytyssä koulun keittiössä. Valikoimissa yrityksellä on lukuisia tuotteita mm. hilloja, hyytelöitä, likööriä ja mehuja. Tuotteissaan yritys käyttää maalaistuotteille rekisteröityä laatumerkkiä (vrt. Maakuntien parhaat),

jonka he ovat saaneet tuotteiden sekä toiminnan laadukkuudesta. Tuotteita valmistetaan nykyisin 750 000–800 000 purkkia/pulloa vuodessa. Yrityksen osakkaille maksetaan vain matkakorvaukset ja pieni tuntipalkka valmistuksesta, markkinoinnista sekä jakelusta. Toiminta on maatalouden liitännäistoimintaan ja perustuu siihen, että alueen raaka-aineita hyödynnetään mahdollisimman paljon ja naiset voivat hyödyntää osaamistaan. Tuotteiden myynti ja markkinointi on pääosin suunnattu lähialueiden yksityisiin kauppoihin, kahviloihin sekä leipomoihin. Naiset tekevät myös torikauppaa tuotteillaan. Uutena toimintamuotona yrityksellä on ns. kakkupalvelu-projekti, jossa juhliin ja tilaisuuksiin toimitetaan kakkuja.

Yritys ei ole saanut käynnistymiseen avustusta, ainoastaan paikallinen neuvontajärjestö (vrt. Maaseutukeskus) on neuvonut tuotteiden valmistuksessa. Maatalousnaisten ongelmat ovat samantyyppisiä kuten meillä Suomessa. Yrityksen perustaminen koetaan vaikeaksi paperisodan vuoksi. Toiminnassa ovat mukana ikääntyvät naiset, nuoria naisia toiminnassa on vähän. Maatilojen emännän käyvät tilan ulkopuolella työssä ja eivät pysty osallistumaan päivisin toimintaan. Uhkakuvan maaseutunaisten toiminnasta on olemassa heilläkin. Ongelmana on että nuoria naisia ei tahdota saada mukaan toimintaan.

Klo 11.30 menimme ns. biomaatilalle tutustumiskäynnille. Tilan omistaa Huberd Fefner –niminen maanviljelijä. Tilalla on 60 ha peltoa, joka on nurmella, koska tilalla on 30 lypsylehmää ja 20 vasikkaa. Pelloista on 32 ha luomuviljelyksessä. Tilalla on 150 000 kg:n kiintiö maidossa. Lehmät tuottavat maitoa keskim. 6300 kg vuodessa, mutta isäntä kertoi, ettei heillä ole suuri maitomäärä tavoitteena vaan tavoitteena on parantaa eläinten viihtyvyyttä ja sitä kautta eläinten terveyden tilaa ja pidentää eläinten tuotantokautta ja -ikää. Tila tuottaa myös Champignon herkkusieniä (eivät luomussa) ja siitakesieniä, jotka ovat luomutuotannossa. Tilan tuloista 40–50 % tulee tuottajahinnoista ja toinen puoli tuotantotukina EU:lta. Luomumaidon lisä on 30 penniä kilolta, mutta viljelijä sanoi sen olevan liian pienen. Tila ostaa tarvitsemansa viljan lähitaloilta. Muutenkin alueella on tuotanto voimakkaasti erikoistunut. Yhdellä lypsylehmiä, yhdellä lihakarjaa, yhdellä sikoja jne.

Fefnerin tilalla on myös tilamyymälä, josta saa lihatuotteita, hedelmiä, maitoa, viinejä ym. Tila on mukana pilottimeijeri-projektissa jossa biomaitoa aloitetaan tuottamaan jalostukseen. Alueella viljellään ohraa oluttehtaille, maissia, rapsia voiteluöljyiksi ja vehnää. Alueella toimii hehtaari-pörssi joka välittää + ja - hehtaareja muille viljelijöille kiintiöiden takia. Sitä pyörittää maa- ja metsätalousministeriötä vastaava laitos maakunnassa. Peltihehtaarin vuokrataso oli 80–120 DEM/ha/ vuosi. Hanketoimintaa pyörittää alueen maaseutukeskus.

Tilojen välistä yhteistyötä ei juuri ole. Lisäpalvelut ostetaan ulkopuolisilta koneurakoitsijoilta. Peltoja ei juuri kukaan myy toisille vaan pitää itse vuokramaiden sato ei kuulu kiintiön piiriin.

Klo 14–16.00 tutustuimme Optima-tavaratalon kauppiaseen (herr Muller). Tavaratalo kuuluu ns. REVE- ketjuun (vrt. Halpa-Halli- ketju / laadukkaampi). Vaikka kaupat ovat ketjuyrityksiä kauppiat ovat itsenäisiä. Kauppoja ketjuun kuuluu n. 300.

Tutustumisyritksemme liikevaihto on 51 mmk/vuosi ja tavaratalon myyntipinta-ala oli 3000 m². Tavaratalossa oli 45 työntekijää, joista 30 kokoaikaista (työaika 7 ½ h). Tuotevalikoimista löytyivät kaikki kotitalouksille tarvittavat tuotteet: vaatetus, astiat, elintarvikkeet, pienelektroniikka, runsas alkoholisasto, toimistotarvikkeet yms. Tuotteet oli aseteltu kuten Suomessa. Ensimmäisenä vaatteet sekä ei päivittäisessä käytössä olevat tuotteet, kaukaisimpana elintarvikkeet sekä kassojen lähellä alkoholi sekä makeisosastot.

Kauppias päättää itse tuotevalikoimansa ja valitsee kaikille ostajille suunnattuja tuotteita sekä kokonaisuuksia. Tuotteista kysytään entistä enemmän paikallisia sekä ekologisesti viljeltyjä

(luomu) tuotteita. Tuoteryhmistä liha, kananmunat, vihannekset sekä leipomotuotteet tulevat lähialueelta, muut tuotteet tulevat kauempaa sekä ulkomailta. Kaupan kate on keskimäärin 25,5 %, työntekijäkustannukset ovat vastaavasti 26 %.

REVE -ketjun kauppiaat tekevät tiivistä yhteistyötä. Kauppiaat kokoontuvat kerran kuussa päättämään markkinoinnista, kampanjoista sekä uusista tuotehankinnoista.

Suomalainen elintarvike on vieras Optima -ketjulle. Kiinnostuneisuutta löytyy esimerkiksi Suomi-viikon järjestämiseen (poro, lohi, erikoismarjatuotteet). Tuotteiden pitää täyttää elintarvikelain-säädännön vaatimukset, mutta esimerkiksi Saksan EAN- koodistoa kauppa ei vaadi (kaupassa todella heikko ATK:n käyttöaste). Tuotteissa on oltava saksankielinen tuoteseloste tai ainakin irrallinen opaste kuluttajalle. Kauppa tarjoaa myynti / esittelytilan. Paikalla pitää olla esittelijöitä sekä saksankielen omaavia tulkkeja. Tuotteita on maistatettava, koska nykyinen tuotevalikoina on uskomattoman laaja jo nyt. Tuotenäytteen on hyvä laittaa kauppiaskokouksen maisteltaviksi ja siten ennako raatiin. Tuote-esittelyitä kannattaa harkita joulun, pääsiäisen sekä alkukesän aikoihin.

Klo 18.00 siirryimme Nettersheimin kunnan metsästysmajalle, jossa kunnan metsänhoitaja ja alueen metsäviranomaisen kertoivat alueen metsänhoidosta ja toimintatavoista. Nettersheimin kunta omistaa metsää n. 8900 ha. Kunnan alueella olevien metsätilojen keskipinta-ala on 1,4 ha, josta johtuu että kiinnostus metsien hoitoon vähenee koko ajan ja metsänomistaminen on mielekästä ainoastaan maapohjan arvonnousun takia. Stora Enso on ostanut alueen sahoja paljon ja on lähes monopolissa puun ostajana. Se tuntui närästävän paikallisia metsäihmisiä jonkin verran, koska kilpailua ei ole juuri lainkaan.

Puun reaalihintaa on laskenut koko ajan ja pelätään, että puun myyminen tulee kannattamattomaksi vuoden 2010 jälkeen. Tämän uhkakuvan välttämiseksi tarvitaan mm. toimia puunkuljetuksen ja korjuun kehittämiseksi. Metsänomistajien yhteistoiminnalla saattaisi myös olla positiivisia vaikutuksia.

Mahdollisia yhteishankkeita voisivat olla mm. molemminpuoliset yritysvierailut ja tutustuminen alueen metsiin ja alueelliseen metsien hyödyntämiseen. Myös opiskelijavaihto saattaisi avata yhteistyötä alueiden ja yritysten välillä.

Lauantai 13.10.2001

Aamupalan jälkeen lähdimme tutustumaan Kronenburgin rauniolinnaan. Linna on Dahlemin kunnan puolella. Kronenburgin kylän pormestari esitteli linnan ja kylän, jossa on n. 450 asukasta. Alueella on voimakasta matkailutoimintaa. Kylässä järjestetään markkinoita joissa käy tuhansia asiakkaita. Asukkaat käyvät muualla töissä tai hoitavat pieniä myymälöitä. Kronenburgissa on pieniä majoitushotelleja, myymälöitä ja 120 asunnon lomakylä, jonka omistajat ovat Hollantilaisia.

Dahlemin kunnan edustajina paikalla oli pormestari, apulaispormestari ja paikallinen yrittäjä joka oli tulossa Kuusamoon marraskuun lopulla tutustumaan perhokalastuksen mahdollisuuksiin. Kunta tarjosi lounaan linnan ravintolassa.

Matkailullisesti alue on kunnostettu loistavasti. Alue tarjosi mahdollisuuden tutustua historiaan, sekä upeaan miljööseen koko perheen kanssa. Alueen arkkitehtuuria on kunnioitettu restauroinneissa (museokohde) ja turistikauppoja on avattu säästeliäästi. Alueella toimii taiteilijoille oma talo, jossa he voivat tehdä työtä ja järjestää taidenäyttelyitä. Useassa kahvilassa sekä ruokapaikassa oli myös näyttelytilat. Paikan erikoisuutena on kauppa, jossa on myytävänä yli 30 erilaista paikallista likööriä. Liköörit on valmistettu marjoista, hedelmistä, kasveista sekä

johdettu vahvemmissä alkoholituotteista (konjakki, brandy). Liköörit ovat maistettavissa ja pullotettavissa asiakkaan toimesta. Kaikissa suurissa pulloissa oli hana josta tuotteen pullottaminen onnistui hyvin. Alkoholilainsäädäntö oli todella löyhää Suomen mittapuun mukaan. Kävijälle kauppa oli loistava. Omavalintainen tuote kauniissa sekä laadukkaassa pakkauksessa on varmaankin lahjansaajalle mieluisa yllätys. Alueella järjestetään tapahtumia, jolloin paikat täyttyvät ostajista. Suurimpia tapahtumia ovat joulumarkkinat, kirpputori sekä taidepäivät.

Lounaan jälkeen siirryimme Dahlemin raatihuoneelle, jossa kunnan pormestari Reinhold Muller esitteli kuntaa ja sen toimintoja. Kunnassa on 4700 asukasta. Poikkeuksellisesti kunnassa on oma lentokenttä ja sen yhteydessä on lentokoneiden simulaattoreita valmistava tehdas. Paikalla oli myös kunnan apulaispormestari. Kuntaan kuuluu 6 kylää. Asukkaista 70 % käy työssä kunnan ulkopuolella. Maataloudesta saa toimeentulonsa vain 3–5 % asukkaista. Turismin (lähinnä matkailu) osuus on 12–14 %. Matkailua kunta markkinoi yhdessä alueen muiden kuntien kanssa. Matkailu on todettu kannattavaksi toiminnaksi kunnalle, näkyvyyden lisäksi siitä saa tuloja. Kunnassa käy vuosittain 115 000 matkailijaa. Tilaisuuteen tuli paikallisen marjayhdistyksen markkinointipäällikkö kertomaan yhdistyksen mehuaseman toiminnasta ja heidän markkinoinnistaan .

FÖNO -niminen yhdistys on perustettu valmistamaan edistämään hedelmäpuiden viljelyä ja tuotteiden jalostusta. Tarkoituksena on ollut tukea alueen peltöjen viljelyä keskittymällä hedelmäpuiden viljelyyn. Saatavasta sadosta meni suuri osa pilalle ja tarve keskitetyn keräyksen, jalostuksen sekä markkinoinnin oli ilmeinen. Hedelmät viljellään alueella, jalostustoiminnan tekee rahtityönä 130 km päässä oleva mehupuristamo. Hedelmät puristetaan koneellisesti ja pastöroidaan. Tuote pakataan lasipulloihin.

Puristussaan to on n. 90 %. Vuosittainen tuotanto on keskimäärin 17 000-60 000 pulloa satomäärästä riippuen.

Tuotetta myydään kaupoissa sekä kahviloissa ja tapahtumissa. Tuotteen menekki on ollut hyvä. Tuotteen kustannusrakenne on vielä ns. harrastustoimintaa. Tuotteen tulot käytetään pääosin viljelijöiden raaka-ainetuotantoon sekä viljelyneuvontaan. Tarkoituksena on ollut maksaa laadusta viljelijöille parempaa hintaa ja samalla aktivoida viljelytoiminnan kehittämiseen.

Jatkossa yhdistys keskittyy tuoteperheen rakentamiseen omenamehun rinnalle. Tuotteiden hintataso pyritään nostamaan sekä tuotteiden laatu on oltava korkeatasoinen. Tuoteperheellä haetaan kannattavuutta ja oikeaa yritystoimintaa. Tavoitteena on myös myyntiverkoston kannattavuuden parantaminen. Suuri osa markkinoijista (15 aktiivista) tekee yhä talkootyötä menekin edistämiseksi.

Kuntatilaisuuden jälkeen tutustuimme Suomi-taloon. Suomi-talo on Oulun eteläinen seutukunnan leader- sekä maaseudun yhteistyöryhmän hankerahoin rakennettu kiintopiste Saksassa. Rakennus on kaksikerroksinen ja vastaa kalustetasoltaan suomalaista omakotitaloa. Talossa pidetään lähinnä suomalaisten puualan yrittäjien esittelytilaisuuksia ja sieltä saa työtilaa yrityksen Saksan markkinoinnin tueksi. Talossa sijaitsee toimisto, jonka toiminnasta vastaa Kari Moilanen.

Illalla n. klo 20 jälkeen tutustuimme kyläiltan. Tilaisuus oli suomalaista maamiesseurantaloa vastaava toimitalossa. Eroavaisuus suomalaiseseen vastaavaan tilaisuuteen oli alkoholitarjoilu (A-oikeudet) sekä ruokailun järjestäminen. Ruokailu oli tuotu paikalle ns. "vedettävän kioskin" voimin. Kioski vastasi suomalaista grilliä. Tarjolla oli paikallista ruokaa sekä pikaruokaa (ranskanperunoita, hampurilaisia, makkaroita jne.).

Sunnuntai 14.10.2001

Menimme aamupalalle Dahlemin puolella olevaan kylään, jossa Peter Milz –niminen kahvilayrittäjä esitteli toimintaansa (leipomo) ja kertoi yrityksestään. Esiteltävän kahvilan lisäksi hänellä oli lähialueella 12 kahvila- ja lounaspaikkaa. Leipomo oli suomalaista leipomoa vastaava kalustukseltaan sekä koneiltaan. Leipomossa valmistettiin ruokaleipiä sekä konditoriatuotteita. Erikoisuutena olivat paikalliset perinteiset leivonnaiset sekä kakut. Poikkeuksena suomalaiseen leipomoon saksalaiset leipomot ovat auki myös sunnuntaina. Kaikkina päivinä on saatava tuoretta leipää. Pakasteleivonnaisia on vielä vähän markkinoilla ja leipomot haluavat palvelulla pitää ko. tuotteiden menekin alhaisena.

Leivät olivat pääosin vaaleita vehnäpohjaisia tuotteita. Siemeniä sekä rouheita käytetään lähinnä koristeena. Ruisleipää ei tavanomaiset leipomot tee vaan siihen ovat erikoistuneet ns. terveisleipää tekevät leipomot (vakumipakatut täysjyväleivät, myös saatavana Suomessa). Mills oli ollut viikko sitten hirvimetsällä Kälviällä ja oli saanut ampua pari pientä hirveä. Mukana oli myös toinen Kälviällä ollut hirvimies, alueen kansanedustaja Clements Pick, joka kertoi omasta työstään. Hänen vastuualueellaan on Nordrhein-Westfalenin alueen maa- ja metsätalous.

Kävimme tutustumassa kansanedustaja upeaan omakotitaloon, jossa isäntä esitteli ylpeänä ampumiensa hirvien sarvia, joita oli seinillä kymmeniä. Hän oli päässyt ampumaan Kälviällä ison uroshirven, jolla oli ollut 8-piikkiset sarvet. Kälviä metsästysseura on rakentanut Leader -rahoilla metsästysmajan, jossa vieraat voivat maksua vastaan majoittua ja osallistua hirviijahtiin. Tällaiselle toiminnalle olisi enemmänkin kysyntää Saksassa

Klo 13 lähdimme Dysseldorfiiin, josta koneemme lähti klo 16.10 Suomea ja kotimaata kohden.

Matkalla meitä suosi lämmin syysää. Ohjelma oli laadittu hyvin ja jopa hieman liiankin tiukaksi. Pormestari Brigitte Krausen avulla pääsimme mielenkiintoisiin paikkoihin, ja tutustuimme henkilöihin, joiden tuntemisella on varsinkin Saksassa suuri merkitys. Käsityksemme mukaan matkalle asetetut tavoitteet toteutuivat suurelta osin, vaikka koululaisten syyslomaviikko muutti alkuperäistä suunnitelmaa jonkin verran. Saksalaiset ovat osanneet hyödyntää EU- rahoituksen mahdollisuudet varsinkin historiallisten kohteiden osalta hyvin. Hanketoiminnan hyödyntämisessä meillä Suomalaisilla vielä oppimista.

Matkan saksalaiset isännät olivat paneutuneet tehtäväänsä hyvin. Mm. Pormestari Brigitte Krause kuljetti meitä Kleinbussillaan torstaista aina sunnuntaihin saakka ilman mitään taxi-veloituksia. Samoin Dahlemin pormestari oli meidän kanssa lähes koko lauantai- ja sunnuntai- iltojen. Hyvä yhteistyön halu näkyi kaikessa tekemisessä. Meillä oli mahdollisuus kertoa myös Suomen vastaavista asioista, joten tietämys silläkkin puolella uskoaksemme lisääntyi. Oppaana ja tulkkina toimineen Kari Moilasen työpanos oli tärkeä henkilökontaktien, alueen tuntemuksen ja tulkkauksen takia.

Matkan tavoitteiden toteutuminen:

Pääsimme tutustumaan EU:n toimintaan ja -päätöksentekoon ja tutustuimme alueemme kannalta siellä oleviin avainhenkilöihin.

Tutustuimme Saksalaiseen maaseutuun, sen erityispiirteisiin ja kunnalliseen ja alueelliseen hanketoimintaan.

Saimme uusia ideoita sovellettavaksi suomalaiseen hanketoimintaan.

Tutustuimme paikallisiin ja maakunnallisiin avainhenkilöihin (mm. kansanedustaja Pic) joiden kontakteista voi olla hyötyä myös Pohjois-Pohjanmaan yritysten markkinointia ajatellen.

Teimme EU-edustaja Samuli Pohjamon pyynnöstä muistion hanketoiminnan kehittämiseksi, koska hän on EU:ssa työryhmässä, jonka tulee tehdä ehdotukset alueellisen hanketoiminnan kehittämiseksi 30.10.2001 mennessä.

Pystyttiin välittämään tietoa Suomesta ja alueestamme Saksalaisille isännillemme ja yhteistyökumppaneille.

Koordinaattoreiden kansainvälistyminen edistyi suunnitelmien mukaisesti matkalla. Matkan ansiosta pystymme tuomaan nykyiseen työhömmе uusia ideoita ja näkemystä.

Muistion vakuudeksi matkalla mukana olleet koordinaattorit:

Veikko Kallio
maatilatalouden työohjelma

Maria Isolahti
metsätalouden työohjelma

Sonja Manssila
Elintarviketalouden työohjelma

Kaisa Uusioja
kylien työohjelma

KUVASATOA BRYSSELIN JA SAKSAN MATKALTA

Koordinaattorit vallan keskuksessa Brysselissä

Eu-parlamenttiin tutustumassa

Länsi-Suomen allianssin toimistolla Brysselissä

USA:n lähetystön turvatoimia Sabenan mielenosoituksen lähestyessä

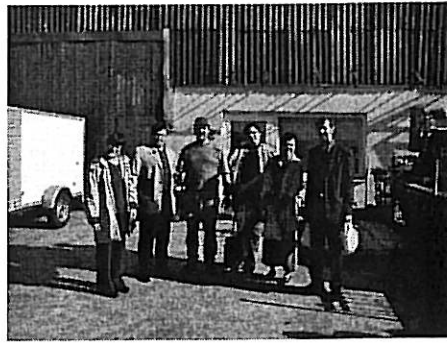
Nettersheimin pormestari Brigitte Krause esittelemässä kuntaa

Nettersheimin kunnan keskustaa

Nettersheimin maatalousnaiset
esittelemässä toimintaansa

Huberd Fefnerin luomutilaan tutustumassa

Oulun Eteläisen Suomi-talo Nettersheimissä

Kronenburgin linnaan tutustumassa

Dahlemin pormestari Reinhold
Mülleria muistamassa

Kansanedustaja Clemens Pic ja Kälviällä 2001
kaadetun hirven sarvet joita pitää tulkkimme Kari
Moilanen

